

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

4

SAĞLIK ALT KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

19 Haziran 2014 Perşembe

SAĞLIK ALT KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

19 Haziran 2014 Perşembe

---0---

K O N U

Sayfa

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/937) ile (2/2060), (2/2229) ve (2/2230) esas sayılı kanun tekliflerinin birleştirilerek görüşülmesi

1:33

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

BİRİNCİ OTURUM

1:33

Prof. Dr. Gülriş ERIŞGEN (Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi İkinci Başkanı)	1:3
Dr. Mustafa AYDIN (TOBB Türkiye Yükseköğretim Meclisi Başkan Yrd.)	3:4, 27:29
Prof. Dr. A. Murat TUNCER (H.Ü.Rektörü)	4:6, 7, 32
Aytuğ ATICI (Mersin)	6, 19, 20, 25, 27, 28:29
İsmail TAMER (Kayseri)	7
Mehmet DOMAÇ (İstanbul)	7
Mehmet HABERAL (Zonguldak)	7:9, 16, 24, 29
Dr. İlknur SALMAN (Birinci Basamak Sağlık Çalışanları Birlik ve Dayanışma Sendikası Genel Başkanı)	9:11
Prof. Dr. Arzu TOPELİ (Türk Dahili ve Cerrahi Bilimler Yoğun Bakım Derneği Temsilcisi)	11:13, 16
Dr. Mustafa TAMUR (Birinci Basamak Sağlık Çalışanları Birlik ve Dayanışma Sendikası Genel Sekreteri)	13:14
Prof. Dr. Neslihan ALKIŞ (Türk Anesteziyoloji ve Reanimasyon Derneği Başkanı)	14
Prof. Dr. Necmettin ÜNAL (Türk Yoğun Bakım Derneği Başkanı)	14:16
TÜRK SAĞLIK-SEN Temsilcisi	16:19
Sağlık Bakanlığı Temsilcisi	17, 20:21
İsmail GÜNEŞ (Uşak)	19:20
Metin MEMİŞ (SAĞLIK-SEN Genel Başkanı)	21:23
Hüseyin ÇELİK (Sağlık Bakanlığı Müsteşar Yrd.)	22, 23, 29
Doç. Dr. Sevilay ŞENOL ÇELİK (Türk Hemşireler Derneği)	23:24

Temsilcisi)		
Prof. Dr. Muhammet GÜVEN (Erciyes Ü. Tıp Fakül.Dekanı)		24:25
Rıfat SARICAOĞLU (Vakıf Üniversiteleri Birliği Başkanı)		26:27
Prof. Dr. Taner YÜCEL (Türk Dişhekimleri Birliği Başkanı)		29:32
Ali ÖZ	(Mersin)	32:33

Açılma Saati: 17.10

Kapanma Saati: 20.01

19 Haziran 2014 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.10

BAŞKAN: Türkan DAĐOĐLU (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, herkese selamlar. İyi öğleden sonraları diliyorum, artık saat beş, akşam oluyor ama. Alt komisyon toplantısını açıyorum.

Komisyonunda alınan karar gereğince (1/937) esas sayılı Kanun Tasarısı ile (2/2229) esas sayılı Kanun Teklifi’ni birleştirecek görüşeceğiz.

Tümü üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Sivil toplum örgütlerinden, sivil toplum kuruluşlarından söz almak isteyen varsa...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Şeyi oylama yapmanıza gerek var mı Başkanım?

KOMİSYON UZMANI – Konsensüs var diye...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Var da yani kayıtlara geçmesi açısından.

BAŞKAN – “Sorun yok.” dendiėi için.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Dendi, dendi. Yanlış anlamayın.

BAŞKAN – Yok, biliyorum ben yanlış anlamıyorum.

Buyurun efendim.

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ MERKEZ KONSEYİ İKİNCİ BAŞKANI PROF. DR. GÜLRİZ ERİŞGEN – Sayın Başkan, Komisyon üyeleri, katılımcılar; bu önümüze gelen kanun tasarısıyla ilgili, geneline dair Türk Tabipleri Birliğinin görüşlerini aktarmaya çalışacağım.

Bu tasarının ilk 19 maddesi merkezi İstanbul’da olacak olan Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığıyla bunun bünyesinde 6 adet enstitünün kuruluşu, görevleri ve işleyişiyle ilgili.

Bu enstitünün görevlerine baktığımızda, gerçekten Sayın Bakanın tarif ettiği nitelikli sağlık hizmeti sunumu için araştırma geliştirme çalışmalarına ağırlık vermek, daha sonra, ifade edildiği gibi, büyük bütçe ve büyük kadrolarla uzun süreli çalışmalar yapabilmek anlamında gene sağlık hizmetini desteklemek için kurulacak bir enstitünün ötesinde bir yapı olduğunu görüyoruz. Burada sağlık ve bilim teknolojileri alanında kendi kadroları aracılığıyla da kamu-özel kişi ve kuruluşlarıyla iş birliği de yaparak bilimsel araştırma yapmak, yaptırmak, koordine etmek, özendirmek, akreditasyon faaliyeti yürütmek, eğitim vermek, sağlık kuruluşu açmak gibi, gerçekten oldukça geniş yetkilerle donanmış. Bunların bir kısmı hâlen 2547 sayılı Yasa uyarınca yükseköğrenim kurumları ve onların bünyelerindeki enstitülerin görev ve işleyişlerini içeriyor gerçekten. Yani onların, yükseköğrenim kurumları ve onların enstitülerinin görev ve işlevlerini üzerine alan bir yapı var. Ancak, bu kuruluşlara yani bu var olan yükseköğrenim kurumları ve onların bünyelerindeki enstitülere verilmeyen ayrıcalıklar verilmiş durumda. Merkezî bütçeden kaynak alıyor, oldukça yüksek rakamlar var burada ve Yönetim Kurulu Başkanı ve Yönetim Kurulu bu kaynakları, örneğin 1 milyon altındaki miktarı Başkan tek başına, üstünde ise Yönetim Kurulu kullanabiliyor. Vergi, harç, ruhsat gibi önemli muafiyetler geliyor. Ve gene belirtildiği üzere, üniversiteler de dâhil, birçok kamu kurum ve kuruluşları, özel kişi kuruluşlar, ortaklıklar, şirket kurma, teknokent, bilim parkı, kuluçka merkezi gibi merkezleri kurabiliyor.

Bütün bunların gerekçesine baktığımızda şöyle bir cümle kurulmuş: “Araştırmacılar için uygun bir bilim ortamı oluşturma.” Hani, bilim üretiminin olmazsa olmazı hem bilimsel hem de idari özerklik var mıdır acaba kuruluşunda diye bakıyoruz; 5 kişilik bir Yönetim Kurulu, Yönetim Kurulunun Başkanı Sağlık Bakanı, Müsteşar var, Başbakanın atayacağı Başkan ve Sağlık Bakanının atayacağı 2 üyeden oluşan “bilimsel özerklik” ve “idari özerklik” diye tanımlayamayacağımız, tamamen hiyerarşik bir yapı olduğunu görüyoruz. Siyasi erkin ağırlıklı olduğu bir yapı olduğunu görüyoruz. Bir Danışma Kurulu var. Bu Danışma Kurulunda da yine aynı ağırlığı görmekteyiz. Burada, bu kuruluş içerisinde, herhangi bir aşamasında sağlık alanında hizmet üretimi için araştırma ve geliştirmeden bahsedildiği hâlde tıp fakültelerinin temsilcileri yer almıyor, Türk Tabipleri Birliğinin temsilcileri yer almıyor. Yine özerkliğe aykırı bir başka nokta öğretim üyelerinin görevlendirme yoluyla ya da doğrudan kadrolara iş sözleşmesiyle atanması ve görev

süresinden önce de işlerine son verilebilmesi durumu yani öğretim üyelerinin bilimsel ve idari özerkliğin önemli unsurlarından biri olan güvencesi, öğretim üyelerinin iş güvencesi bulunmuyor burada. Yine, Yönetim Kurulu karar alıp üniversiteler ve diğer kamu kurumlarının muvafakatini aramadan onların personelini enstitülerde görevlendirebiliyor, görevlendirilenlerin de her türlü özlük ve mali hakları kurumları tarafından karşılanıyor.

BAŞKAN – Ben araya girip bir şey sorabilir miyim?

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ MERKEZ KONSEYİ İKİNCİ BAŞKANI PROF. DR. GÜLRİZ ERİŞGEN – Buyurun.

BAŞKAN – “Öğretim üyelerinin iş güvencesi”nden kastettiğiniz nedir?

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ MERKEZ KONSEYİ İKİNCİ BAŞKANI PROF. DR. GÜLRİZ ERİŞGEN – Yani şöyle diyor: “Görev süresinden önce işlerine son verilebilir burada çalışanların.”

Ayrıca bir de bilgi işi var yani her tür kamu kurum ve kuruluşlarından gerekli gördüğü her türlü bilgiyi talep edebiliyor ve kurumlar bu bilgileri vermek ve gereken kolaylığı sağlamakla yükümlüler.

Sonuçta, bu hâliyle bu yapının bilimsel ve idari özerkliği olmadığını ve aynı işlevleri üstlenen üniversitelere göre çok ciddi ayrıcalıklı olanaklara sahip kılınmış olduğunu ve bunun, üniversitelerin araştırma ve uygulama birimlerinin daha fazla güçlenmesine değil, tam tersi, daha da güçsüzleşmesine neden olacak, onu işlevsiz kılacak bir yapılanmaya götüreceğini görüyoruz ki bu yükseköğrenimin görevlerini üstlenmiş olup da bu kadar ayrıcalıklarla donanması da herhâlde yükseköğretimle ilgili Anayasa’daki düzenlemelere, bilim özgürlüğüne, idarenin bütünselliğine ve eşitlik ilkesine uyumsuzdur diyoruz.

“Sağlık TÜBİTAK’ı” diye bir tanım yapıldı. TÜBİTAK’ın kuruluşuna baktığımız zaman ve yapılanmasına baktığımız zaman, son yıllarda çok müdahale edilmiş olmakla beraber, bu şekilde bir siyasi erkin ağırlıklı olduğu ve hiyerarşik bir düzenin olduğu bir yapı TÜBİTAK’ta yok. Ayrıca TÜBİTAK bütçesinin büyük bir kısmını araştırmalar yapmak üzere veriyor. Dünya örneklerinde de bu böyle yani kendisi araştırma yapıp, kendisi şirket kurup, kendisi sağlık hizmeti sunan kuruluşlar oluşturup bütün bunları da yine çok, tek imzayla ya da yönetim kurulu imzasıyla büyük bütçeleri yapan başka bir kuruluş yok. Bu kadar önemli miktarlardan ve önemli işlerden, uzun süreli büyük bütçelerden, büyük araştırmalardan bahsediyoruz ama burada yine bu enstitünün nasıl denetleneceğine dair, ne şekilde denetleneceğine dair de bir eksiklik olduğunu görüyoruz tasarıda.

Olması gereken, aslında sağlık alanında yürütülecek bilimsel çalışmaların desteklenmesi ve verimli kılınması amaçlanıyorsa, yapılması gereken başta üniversitelerin bu alandaki çalışmalarını özendirip, onlara kaynak sağlayıp, bilimsel ve akademik özerkliğe saygı gösteren ve bu amacı gerçekleştirebilecek yapılanmaya sahip, gerçekten koordinasyon işlevini üstlenecek ve Sağlık Bakanlığının hiyerarşisi içinde olmayan bir yapı olmalıdır. Yine, bu çalışmalar da –kanser de örnek verildi, gerekçede de ayrıntılı olarak geçiyor, kanser üzerinde çok durulmuş- hastalığın tedavisi değil, önlenmesine yönelik olmalıdır. Sağlık Bakanlığının böyle bir organizasyonu, koordinasyonu olacaksa... Kanserde tedavi için büyük bütçeler ayrılıyor ve dışa bağımlıyız evet, tamam, bu konuda çalışmalar olmalıdır ama bunun korunmasına yönelik çalışmalara ağırlık verilmesi gerekir. Onlarla ilgili de tasarıda herhangi bir vurgu görmüyoruz.

Görüş bildirmek istediğimiz diğer kısım üniversiteyle ilgili yani gene merkezi İstanbul’da olan “Türkiye sağlık bilimleri üniversitesi” adı altında bir üniversite. Bu üniversitenin yapısı da ilginç. “Kamu üniversitesi” olarak nitelendiriliyor ancak mütevelli heyet oluşturulmuş, bir mütevelli heyet var ve bu heyet gene Sağlık Bakanının Başkanlığında. Sağlık Bakanı Müsteşarı, rektör ve Bakanın seçeceği 1 üyeye Yükseköğretim Kurulunun seçeceği 1 üye olmak üzere 5 kişiden oluşuyor. Bunun oluşumunda öğretim üyelerinin herhangi bir etkisi ya da yetkisinin olmadığını görüyoruz. Senatonun, ana bilim ve bilim dallarının, dekanların, rektörün, yönetim kurullarının yetki ve görevleri de hep mütevelli heyette toplanmış ve mütevelli heyetin çalışma usul ve esaslarını gene heyetin kendisi belirliyor. Rektör adayları mütevelli heyet tarafından seçiliyor, Yükseköğretim Kurulu 3’e indiriyor, Cumhurbaşkanı da atıyor. Diğer kamu üniversitelerinde olduğu gibi öğretim üyeleri rektör adaylarının seçimine katılmıyorlar. Fakülte yönetim kurulu ve üniversite yönetim kurulu kararı yine mütevelli heyet yetkilendiriyor.

Burada ilginç başka bir nokta da sağlık hizmeti sunmak, sağlık uygulama ve araştırma faaliyetlerini sürdürmek için Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumuna bağlı eğitim ve araştırma hastaneleriyle protokol yapılması durumu. Burada “Gerçek ya da tüzel kişiler de dâhil olmak üzere her türlü kurum ve kişiyle iş birliği yapılabilir ve ortak projeler yürütülebilir.” deniyor.

Bu hâliyle gördüğünüz üzere üniversitenin oluşumu Anayasa’nın yükseköğrenim kurumları için öngördüğü sistemin ve idarenin bütünselliği ilkesinin dışında. Yürütme organınca bilimsel ve idari özerkliğe sahip olması gereken üniversitenin de görev alanına müdahale edilip onun yerine geçilmeye çalışılmış durumda. Sağlık Bakanlığının yasasında tanımlanmış hizmet alanları içerisinde burada belirtilen sağlık bilimleri üniversitesi, tıp fakültesi kurmak, lisans eğitimi vermek gibi, kurum açmak da yer almiyor.

Bütün bunların ötesinde şunu da vurgulamak...

BAŞKAN – Ben, diğer katılımcılara da söz verebilmek için biraz daha toparlamanızı rica edeceğim.

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ MERKEZ KONSEYİ İKİNCİ BAŞKANI PROF. DR. GÜLRİZ ERİŞGEN – Burada birtakım rakamlar var, aslında bunlar hepimizin bildiği rakamlar. Ülkemizde son dönemde çok hızlı bir şekilde tıp fakültesi açıldı. 2013 yılına göre rakamlar 86, programlar 92 ve öğrenci sayısı 11.859. Değişik istatistiksel karşılaştırmalara göre bu tıp fakültesi sayılarının şu an itibarıyla yeterli olduğunu ve hatta var olanların, kurulanların da çok ciddi altyapı eksikleri olduğunu biliyoruz. Bütün bunlar var iken bu şekilde bir tıp fakültesi ya da buna benzer, sağlıkla ilgili fakültelerin kurulması da sakıncalıdır diyoruz.

Burada bir başka, genel olarak birkaç maddede geçmiş olan, Üniversitelerarası Kurulun yetkilerinin YÖK'e devriyle ilgili. Bu hem doktora hem yüksek lisans hem de doçentlik düzeyinde var. Çok sayıda maddede bu görevlerin Üniversitelerarası Kuruldan Yükseköğretim Kuruluna verildiğini görüyoruz ki Üniversitelerarası Kurul görece, üniversiteleri daha fazla temsil eden bir yapıdır. Bunun da çok doğru olmadığı, gene bilimsel özerklik ve akademik özerklik açısından, idari özerklik açısından sakıncalı olduğunu düşünüyoruz.

Aile hekimleriyle ilgili 2 madde var. Bu çok ilginç çünkü ben Plan ve Bütçe Komisyonu çalışmalarına da başka bir torba yasayla ilgili katıldım bugün, ayrıca Çevre Komisyonunda da hayvan hakları, Hayvanları Koruma Yasası'yla ilgili bir çalışmaya da katıldım; bir tek hayvan haklarıyla ilgili olan yerde bu aile hekimlerinin nöbet işi yoktu, onun dışında her komisyonda aile hekimlerinin acil hizmet sunmak üzere nöbeti karşımıza çıkıyor. Yani acil hizmet sunumunda bir sıkıntı olabilir ama bunun ikinci basamakta, aile sağlığı merkezlerinde aile hekimlerince nöbet tutularak çözülemeyeceğini defalarca dile getirdik, burada tekrar dile getiriyoruz. Diğer madde de burada en az 8 saatin 60 saatlere kadar çıkabileceği konusunda da kaygımızı artırıyor.

Bir de gene burada yan dallarla ilgili, anestezi ve reanimasyon ana bilim dalı yönünden iki yıla indirilip yoğun bakım ünitelerinde fiilen üç yıl görev yapan anesteziyoloji ve reanimasyon uzmanlarına sınavla yan dal uzmanlık verilmesiyle ilgili bir düzenleme var. Bu, burada da söylendiği gibi, 6 ana daldan 1'i için verilmiş bu hak. Yan dal eğitimi olduğu için ve yan dallara bir sınavla girilip sonrasında da bir mecburi hizmet yükümlülüğü olduğu için bunun bütün -1'den fazla, çok sayıda da ana dal söz konusu olduğu için- tarafların bir araya gelip bilimsel veriler ışığında ve ülkenin gereksinimleri ışığında değerlendirilmesi gerektiğini, bu şekilde bir düzenlemeyle ya da bir maddeyle, gene torba sayılacak bir yasanın içerisinde düzenlemenin çok uygun olmadığı görüşünü aktarmak istiyorum.

Şimdilik bu kadar. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Buyurun efendim.

TOBB TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM MECLİSİ BAŞKAN YARDIMCISI DR. MUSTAFA AYDIN – Sayın Başkanım, çok saygıdeğer komisyon üyelerimiz, STK'ların çok saygıdeğer temsilcileri; mevcut yasada özellikle vakıf üniversiteleriyle alakalı 2-3 madde hakkında görüşlerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Türkiye'de vakıf üniversitelerini 2 kurum temsil etmekte; bunlardan bir tanesi Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğindeki Yükseköğretim Meclisi, bir diğeri Vakıf Üniversiteleri Birliği. Hemen sol tarafımda oturan değerli arkadaşımız da Vakıf Üniversiteleri Birliğini temsilen burada bulunuyor Sayın Başkan.

Efendim, şu anda Türkiye'de 84 vakıf yükseköğretimi bulunmakta. Bu vakıf üniversitelerimizde 250 bin öğrenci, bunların yüzde 40' ı tam burslu olarak eğitim görmektedir, 30 bin personel istihdam edilmekte ve bu vakıf üniversitelerinin sahip olmuş olduğu mali kaynaklarla da, fiziki kaynaklarla da ülkemiz ekonomisine çok ciddi şekilde katkı sağlanmaktadır.

Vakıflar yasayla kuruluyorlar. Vakıflar, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün ve ilgili Bakanlığın öngörmüş olduğu, yasa koyucunun vermiş olduğu yetkiyle kuruluyorlar. Vakıflar vakıf üniversitelerini kurarken yine Anayasa'nın ve yasanın kendilerine vazedmiş olduğu kriterler ve kurallar çerçevesinde üniversiteleri kuruyorlar.

Burada bir kavram karmaşasını sizinle paylaşmak istiyorum. Kurucu vakfın Yükseköğretim Kuruluyla hiçbir alakası yok. Kurucu vakıflar tamamen Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne bağlıdır ve ilgili Bakanlık kanalıyla bağlıdır ve kurucu vakıf, kuracağı üniversitenin mütevellisini yasa koyucunun kendisine tanıdığı hak çerçevesinde ve belirlenen kriterler çerçevesinde mütevellisini. Dolayısıyla kurucu vakfın kuracağı üniversitenin nasıl bir mütevelliyle yürütüleceğini yasadaki almış olduğu hak ve yine Yükseköğretim Kurulunun belirlemiş olduğu kriterler çerçevesinde atamaktadır. Dolayısıyla kurucu vakıfla Yükseköğretim Kurulunun hiçbir ilgisi ve

alakası yoktur. Burada kurucu vakfa "Siz üniversitenin mütevellisini tamamen benim onayına sunacaksınız." diye söylemek yasa tarafından kendisine verilmiş olan hakkın tamamen kendisinden alınmasıdır ve Anayasa'ya da taban tabana zıttır efendim.

Bir diğer konuyu ben çok basite indirgeyerek Sayın Başkanım, sizlerle paylaşmak istiyorum. Yasa vakıf olarak eğitime yatırım yapmak isteyen, eğitime gönül vermiş olan insanlara diyor ki: "Şu şekilde siz üniversite kurabilirsiniz." Yasanın tanıdığı olduğu hak çerçevesinde, kurallar çerçevesinde o eğitim gönüllüsü veya o kişiler malını, servetini, emeğini vakfa aktarıyor ve üniversite kuruyor. Neye göre kuruyor? Yasayla yapmış olduğu mutabakat çerçevesinde kuruyor. Aradan beş yıl geçiyor, on yıl geçiyor, birden çıkıp diyorlar ki: Siz bunu yaptınız, bu kadar servetinizi aktardınız ama şimdi buranın yönetimine ben müdahale edeceğim. Ama, siz onu baştan söyleseydiniz belki o insanlar o vakfı kurmazlardı, belki o üniversiteyi kurmazlardı. Dolayısıyla, buradaki en büyük problem, kurucu vakfın üniversitenin mütevellisini oluştururken ona müdahale etmek, hem mevcut vakıfların üniversite yönetimini engelleyebileceği gibi bundan sonra vakıf kurarak üniversite kurmak isteyen insanları da tamamen engelleyecektir. Bu konuyu da sizlere arz etmek istiyorum efendim.

Bir diğer konu: Bugün YÖK tarafından bütün vakıf üniversiteleri her yıl en az yılda bir kez olmak üzere, 4 kişilik bir komisyon tarafından yaklaşık bir hafta süreyle mali, akademik ve idari yönden denetlenmektedirler, her yıl muntazaman ve bütün bu denetim sonucunda tespit edilen bir eksiklik ve aksaklık varsa onları ya gidermekte, eğer giderilmemişse veya giderilemeyecek boyutta ise de o üniversiteye YÖK tarafından yaptırım uygulanmaktadır. Bunu şunun için arz etmek istiyorum: Zaten hâlihazır sistemde bütün vakıf üniversiteleri hem mali yönden hem akademik yönden hem idari yönden YÖK tarafından yılda en az bir kez denetlenmektedir. Buna karşın yirmi yıldır denetlenmeyen devlet üniversitelerimiz vardır. Tabii, burada şu anlayışı da sizlere arz etmek istiyorum: Yükseköğretim bir bütün. "Devlet" ve "vakıf" diye ayrım mantığıyla burada öngörülen "üniversite" tabirini... Sayın Başkanımıza da daha önce arkadaşlarımızla arz ettik. Devlet ve vakıf üniversiteleri karşılıklı tecrübe ve bilgi paylaşımı için birbirlerine hoca gönderirler ve hoca alırlar. Eğer biz bu yasadaki gibi "Sadece devlet üniversitesi alabilir, vakfa veremez." dersek aradaki rekabeti öldürürüz, artı bundan en büyük zararı devlet üniversiteleri görür. Neden? Çünkü o zaman, devlet üniversitesindeki bir hoca emeklisini kazanmasını müteakip devlet üniversitesini bırakarak vakıf üniversitesine geçecektir. Niye? Çünkü oradaki şartlar çok daha iyidir. Oysaki hem devlet üniversitesinde görevini devam ettiriyor, devlet üniversitesindeki görevine zarar vermeden de vakıf üniversitesindeki derslerine de çok rahat gidebiliyor. Dolayısıyla, bu karşılıklı etkileşimi ve karşılıklı tecrübe paylaşımını bu yasayla, bu uygulamayla ortadan kaldırmış oluyoruz efendim.

Anayasa'nın vakıf üniversitelerine mali ve idari bakımdan bir özerklik verdiğini ve bu yasayla, bu uygulamayla da bu özerkliğin tamamen ortadan kaldırılarak Anayasa'ya taban tabana zıt bir uygulamanın olacağını sizlere arz etmek istiyorum. Kaldı ki buradaki Komisyon üyesi çok saygıdeğer milletvekillerimize ve Değerli Başkanımıza da arz ettik, 2013 yılında Ankara 11. İdare Mahkemesi 2013/896 sayılı Kararı'yla kurucu vakfın idaresine -özellikle bu, müteveli belirlenmesi bakımından- müdahale edilmemesi konusunda da bir yasa çıkarımı söz konusudur.

Ben Değerli Başkanımıza söz verdiği için ve siz değerli Komisyon üyelerimize bizleri dinleme zahmetinde bulunduğunuz için hepinize saygılar sunuyorum.

Sonuç olarak bu maddelerin yasa teklifinden çıkarılmasını arz ediyoruz efendim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz efendim.

Buyurun Murat Bey.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. A. MURAT TUNCER – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz, Komisyon üyelerimiz ve sayın meslektaşlarım; öncelikle bir iki konuyu açıklığa kavuşturmak isterim: Devlet üniversiteleri her an denetleniyor, yılda bir de değil. Her hareketimiz Sayıştay başta olmak üzere, Maliye Bakanlığı, hatta Kalkınma Bakanlığı tarafından hepsi bütçemize, ülkemizin stratejik planına uygunluğu açısından dakika dakika denetleniyor. Yani bunu belirtmek isterim.

İkincisi: Görevlendirmeler konusunda kanun taslağında yer alan şeyin yüzde 100'üne katılıyorum. Biz zaten Yönetim Kurulu ve Üniversite Senatomuz olarak özel üniversitelerde görevlendirmeleri tamamen yok ettik. Karşılıklılık ilkesi güderek ve bazı çok yerleşik özel vakıf üniversiteleri hariç -mesela Başkent gibi- onların haricinde hiçbir vakıf üniversiteye görevlendirme yapmıyoruz çünkü bizde, maaşları bizde, arkadaşlarımız bizde, eğer futbolcu olarak örnek vererseniz, transfer parasını siz ödemişsiniz, maaşını siz ödüyorsunuz, rakip takımda top koşturuyor arkadaşlar; böyle bir şey olamaz.

Bu, “Önü kesilir.” fikrine de katılmıyorum. Bu arkadaşlarımıza “Buyurun gidin, vakıf üniversitesi alsın sizi.” dediğimizde kesinlikle almazlar, sadece ders üzerinden para öderler ama kadroları bizde kalmak kaydıyla kabul ediyorlar. Bu, bence çok doğru bir harektir. Bir öğretim üyesi ya vakıf üniversitesinde ders verir, çalışır, maaşını oradan alır ya da devlet üniversitesinde durur, maaşını oradan alır, derslerini oradan alır.

Efendim, iki konu var aslında burada. Bir enstitüler, Sağlık Enstitüleri Başkanlığı, bir de Sağlık Bilimleri Üniversitesi. Öncelikle çok kısa Sağlık Enstitüleri konusunda görüşlerimi dile getirmek isterim. Efendim, burada şöyle düşünersek belki daha sağlıklı hareket ederiz: Bizim Ulusal Kanser Enstitüsüne ihtiyacımız var, otuz yıllık bir rüyadır bu. Başka konularda da burada kurulması planlanan enstitülerde de çok ciddi hayallerimiz var bütün bilim insanları olarak. Ulusal Kanser Enstitüsü, bütün dünyada olduğu gibi Türkiye’de nasıl olmalıdır? Bunun olması için nasıl bir asıl yapıya ihtiyaç vardır? Aslında buradan gitmek lazım. Yani nasıl bir asıl yapı vardır, onun altında neler kuruluyor değil. Bir Ulusal Kanser Enstitüsü kesinlikle üniversitenin içinde yapılan kanser enstitüsünün eş değeri değildir. Dünyanın hiçbir yerinde bu yoktur, böyle bakılırsa yanlış bakılmış olur. Ulusal Kanser Enstitüleri, Ulusal Kanser Stratejik Programlarını hazırlar, uluslararası planlar yapar, uluslararası iş birlikleri yapar; muafiyetleri vardır, vergi muafiyetleri vardır, her şeyi vardır. Aynen burada geçen gibidir. Bu, Ulusal Kanser Enstitüsünün yapılmasına son derece uygun, çok başarılı bir kanun taslağıdır. Otuz yıllık hayalini gerçekleştirdiğimiz bir enstitüdür bu.

Burada şüpheyle bakılan, bakan, Sağlık Bakanı olsun, evet, Sağlık Bakanı olmalıdır. Eğer Sağlık Bakanı olursa bir Ulusal Kanser Enstitüsünün yönetildiği Sağlık Enstitüleri Birliği güçlü olacaktır, bundan korkulmamalıdır.

Bunun yanında, efendim, “Üniversiteler para bulamaz.” Tam tersi, bu enstitü kurulduktan sonra üniversitelerdeki kanser araştırmaları çok daha fazla kaynak kullanacaktır çünkü birçok ülkede olduğu gibi, burada da hedeflenen ektramural çalışmaların desteklenmesidir. Yani ulusal boyuttaki kanser politikalarına yönelik çalışmalar, “research”ler üniversitelerde yapılır. Araştırmacı bir proje hazırlar ve enstitüye sunar, o enstitü bütçesini ektramural olarak kullanır, kanser enstitüsüne kullanır, başka kanser enstitülerinde, mesela Hacettepe’de, Dokuz Eylül’de, İstanbul’da olduğu gibi. Hatta bambaşka üniversitelerde de kullandırabilir, onkoloji klinikleri olmak üzere.

Bir kanser enstitüsünün hastanesi var mıdır? Burada da Sağlık Enstitüleri Başkanlığı adı altında geçtiği için söylüyorum, evet, vardır. Amerika Ulusal Kanser Enstitüsünün kendi klinik “research”lerini yaptığı hastanesi vardır. Araştırmacılar orada çalışır mı, tez yaparlar mı? Evet, yapar. Bütün bunlar vardır.

Ben eleştirmek için eleştirmenin karşındayım. Burada Sağlık Enstitüleri Başkanlığı son derece çağdaş hazırlanmış, her şeyi tartışılmış, yıllardır hayali kurulan bir enstitü yapılanmasıdır ve çok iyi işleyecektir. Öyle, 1 milyon liraya bir imzayla... Efendim, 1 milyon lira bugün kanser çalışmasında, ona keşke... Biz 10 milyon, 100 milyon diye önerdik. Yani ha bire 1 milyon, 1 milyon; işte, üniversite bütçesine bakarken, bu çalışmaların bütçesine bakarken 1 milyonluk bir kanser araştırma bütçesi çok büyük bir bütçe değil, çok küçük bir bütçedir. Tabii ki böyle hızlı kullanılması gerekir. Bunun önündeki engelleri açmamız lazım bizim araştırmaların.

İkincisi: Değerli üyeler, Sayın Başkanım; bu Sağlık Bilimleri Üniversitesi. O konuda aslında çok kısa bir şey söyleyeceğim. Eğer sizlerin sorusu olursa, bir üniversite yöneticisi olarak daha çok cevap vermek isterim. Gerekçelerden Üniversitelerarası Kurulun işlerliğini kaybettiğine dair görüş doğrudur. Ben bir rektör olarak Üniversitelerarası Kurula üyeyim. 350-400 kişinin bulunduğu bir yerde artık işler yürümez hâledir. Doçentlik oralarından alınır, başka yere konulur; bu tartışılır ama Üniversitelerarası Kurul artık işlemini yürütememektedir. Ya Üniversitelerarası Kurulun yeni bir yapılanması gerekir veya bu yapılan doğrudur, bunlar tartışılabilir.

Benim Sağlık Bilimleri Üniversitesindeki bir tek kuşum şudur: Bir beyaz eşya firması üniversite açarken “Sağlık Bakanlığı üniversite açamaz.” demek bence haksızlıktır. Türkiye’de bir bakanlık doğru adımlar atılarak bir üniversite kurabilir. Bu tartışılabilir ama kurabilir. Ancak, gerekçelerde söz edilen, yani daha iyi çalışmaların, mesela A grubu ameliyatlarda eğitim araştırma hastanelerinde yapılamaz hâle gelmesinin nedeni onların üniversite olmaması değildir, bugün uygulanan performans sistemidir. Eğer aynı sistem uygulanırsa hiçbir yerde... Yani üniversiteler direndiği için biraz A grubu ameliyatlarda yapıyorlar, eğitim amaçlı oldukları için ama aynı ilkeleri kabul ederlerse üniversiteler de uygulama araştırma merkezleri gibi A grubu ameliyatlarda yapamazlar çünkü bunların vaka kompleksitesi yüksek olduğu için çok harcaması vardır, getirisi azdır, SGK az ücret ödemektedir. Eğer geliri, performansı öne koyarsanız, siz de çok iyi biliyorsunuz bu konuyu, bunları, bu ameliyatlarda yapamazsınız. Bu kanun çerçevesinde, yani Sağlık Bilimleri Üniversitesi çerçevesinde eğer gerekçeleri yerine getirilecek bir amaç güdüüyorsa performans sisteminin, tam günün, üniversite öğretim üyelerinin özlük haklarının mutlaka bir araya getirilmesi ve bu değişikliklerin yapılması ve vakıf üniversite hastanelerine tanınan ayrıcalıkların devlet üniversitelerine de tanınmasının gerekliliğini burada vurgulamak isterim.

Çok teşekkür ederim.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Hoca'ya.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hocam, soru sorabiliriz değil mi?

BAŞKAN – Tabii, tabii, burada tartışıyoruz.

Şimdi, ben performans sistemi açılmışken bu konuya değinmek istiyorum. Ben bir üniversite öğretim üyesi olarak gerçekten üniversitedeki performans sisteminin ne derece işe yaradığının tartışılması gerektiğine inanıyorum. Ben bu konuyu Sayın Bakanla da tartıştım, o da benim bu fikrimin doğru olduğunu ve tartışılması gerektiğini, bunun gerçekten üniversitelere ve öğretim üyelerine getirisinin ne olduğunu, götürüsünün ne olduğunu hep beraber masaya yatırıp, bunu tartışıp buna nihai bir noktayı hep beraber koymamızın uygun olacağını düşünüyorum. Sayın Bakan Bey de bu konuya olumlu bakıyor ve bunu hep beraber tekrar başka bir toplantıda tartışırız.

Buyurun Aytuğ Bey.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Şimdi, Sayın Hocam, öncelikle “Eleştirmek için eleştirmeye karşıyım.” dediniz, bu hakikaten sevimsiz bir söylem olarak algılandı tarafımdan. Bu masa etrafında oturan ve ömrünü, tıpkı sizin gibi, akademiye vermiş hiçbir insan sırf eleştirmek için eleştirmez. Burada, özellikle alt komisyonlarda pek siyaset yapılmaz. Genel Kurulda, televizyonun açık olduğu ortamda halka yönelik siyaset tabii ki yaparız ama burası o ortam değildir; bunu hoş karşılamadığımı ifade etmek isterim.

Şimdi, bu tasarımı sadece kanser enstitüsü üzerinden ele almak ve değerlendirmek çok doğru olmayacaktır. Bütün Türkiye sizin kanser konusunda ne kadar emek sarf ettiğinizi ve ne kadar donanımlı olduğunuzu bilir. Elbette ki böyle bir enstitünün varlığı iyidir. Diğer enstitülerin de varlığına bizim bir itirazımız yoktur. Ancak Bakanlık olarak, Sağlık Bakanlığı olarak bir sağlık enstitüleri birliği kurarsanız ve bunun da Yönetim Kuruluna Bakanı, Müsteşarı, Bakanın önerdiği başkanı ve başkanın önerdiği 2 üyeyi alırsanız, bu kurumun özerkliği sorgulanır. Biz “Böyle bir kurum yani TÜSEB kurulmasın.” demiyoruz. Böyle bir şey kurulabilir, ancak, böyle bir kurumun mevcut olan üniversitemizin ve enstitülerimizin gelişmesine katkı sağlaması gerekir. Doğrudan doğruya bu işi Sağlık Bakanlığının ele alarak yürütmesi bizi endişelendiriyor. Zaten Sağlık Bakanlığı bunu yapamayacağını anladığı için üniversitelerden öğretim üyesi, tırnak içinde “değiştirmeye” çalışıyor. Diyor ki: “Ben Yönetim Kurulu kararını alırım, istediğim hocayı oradan alırım, eline parayı veririm, burada çalıştırırım.” Yani tıpkı sizin verdiğiniz futbolcu örneği gibi, burada... Siz hiç olmazsa o futbolcuya kira filan ödüyorsunuz. Bakanlık “Hayır, ben Mersin Üniversitesindeki falanca hocayı alırım, sana da sormam, onun birikimlerinden de yararlanırım.” diyor burada. Bu doğru bir şey değil.

Veya verdiğiniz para örneği, hiç itirazım yok, 1 milyon nedir ki 10 milyon versin, 100 milyon versin ama bunu, 1 milyon veren kişi kim Hocam? 1 milyon veren kişi bu Enstitünün Başkanı. Kim atıyor? Sağlık Bakanı öneriyor, Başbakan atıyor. Şimdi, bu kadar siyasetin olduğu bir ortamda bu paraların kime verileceği konusunda bizim endişelerimiz var. Bugünkü Hükümet AKP Hükümetidir, yarınki CHP'dir; fark etmez. Bu konu, bilimsel konularda biz siyasi mülahazalarımızı hep saklı tutarız. Ben o nedenle bunun, tartışmanın sadece kanser üzerinden yürütülmesinin doğru olduğunu düşünmüyorum. O nedenle, farklı önerileriniz var ise ben bunları gerçekten duymayı çok arzu ederim. Yani nasıl yaparız da biz bu TÜSEB denilen kurumu bir tek bakanın -bugünkü Sayın Sağlık Bakanını hepimiz severiz, sayarız ama ne olursa olsun- bir kişinin elinden kurtarırız; bizim buna bakmamız lazım. Yani Türkiye'nin malı nasıl yaparız, üniversiteleri ve enstitüleri nasıl güçlendiririz; bunun maddelerinin üzerinde konuşmamız gerektiğini ben naçizane düşünüyorum. Buna bir itirazınız varsa, “Hayır, Bakanın atadığı adam bu 1 milyonu vermedir.” diyorsanız bunu duymak isterim veya o bahsettiğiniz “10, 100 milyon lirayı Yönetim Kurulu versin -kim bu Yönetim Kurulu? Demin saydım- Bakan ve atadığı kişiler versin.” diyorsanız, o zaman, Bakanın karşısında kim daha çok esas duruşta durursa parayı alır götürür, diğer hocalar da nanik yapar gider anlamı çıkar buradan. O nedenle, “Biz bu parayı nasıl üniversitemize, enstitülerimize veriyoruz?”i konuşmamız gerekir çünkü bu para üniversiteler tarafından kazanılan para değildir Sayın Hocam. Bizim tez için çocuklara 10 bin, 20 bin lira dilendiğimiz para, bizim hastanelerimizin bizzat alın teriyle kazandığı ve araştırma fonlarına ayırdığı yüzde 5'ten elde edilen paradır; bu ise milletin parasıdır, milletin parasını da bu şekilde, bir kişinin kullanmasına gerçekten gönlünüz razı oluyor mu, bunu duymak isterim açıkçası.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. A. MURAT TUNCER – Söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun Murat Bey, cevap mı vereceksiniz?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Biz de bir şeyler söyleyelim de Hocam, ondan sonra cevap versin.

BAŞKAN – Tabii, tabii, evet.

ALİ ÖZ (Mersin) – Konuşma sırası nasıl olacak Sayın Başkanım, yani soru-cevap şeklinde mi gideceğiz? Usule de karar verelim.

BAŞKAN – Hayır.

Evet, buyurun, Murat Bey'e sözü verdik, sonra sırayla gideriz.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Peki, ben de sorumu sorayım, siz yine... Çünkü bir aydınlanmaya ihtiyacımız var, hepimizin.

BAŞKAN – Mehmet Bey, sonra tekrar sırayla geçelim.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Peki, tamam.

BAŞKAN – Buyurun.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. A. MURAT TUNCER – Sayın Vekilimiz sorduğu için söylüyorum, evet, ben bunu savunuyorum. Sayın Bakanımızın Başbakanın önerisiyle veya atamasıyla yapılmış, Bakanımızın da atadığı Başkanın 1 milyonu harcamayı tek imzayla atmasına taraftarım. Başka türlü bu işlerin yürüyeceği inancında değilim. Bunun kontrolü vardır, yanlış harcama yaparsa kendisine mal olur, sorulur. Bugün rektör, değil 1 milyon, çok daha fazla şeyleri tek imzayla atmaktadır. Maliye Bakanını da Başbakan atmaktadır, o da çok ciddi paralara imza atmaktadır. Ben sorduğunuz için söyleyeyim, evet, bunun doğru olduğuna inanıyorum.

BAŞKAN – Buyurun İsmail Bey.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Teşekkür ediyorum.

Ben de Murat Hocama biraz da destek olsun diye diyorum çünkü enstitülerin -Aytuğ Hocam da söyledi- gerekliliğini herhâlde tartışmıyoruz, onun gerekliliğine hepimizin inancı sonsuz diye düşünüyorum ama Sağlık Bakanının buraya atamalarıyla ilgili bir sıkıntının olduğu son olarak söylendi. Sağlık Bakanlığının, bana göre -bir vakıf üniversitesindeki mütevelli heyetin yönetimiyle- koskoca ülkede bir sürü eğitim araştırma hastaneleri ve sağlığa yön veren bir bakanlığın atamasının sakıncasının olduğunu da ben düşünmüyorum doğrusu çünkü büyük bir kuruluş, sağlığı yönlendiriyor ve önemli ölçüde de işler yapmış. Tüm ülkenin sağlığı ona emanetse Bakanlığın böyle bir enstitünün başına da bir kişiyi atamasının sakıncası yoktur diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Mehmet Bey, buyurun.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Önce, Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum, tüm katılımcılara da çok teşekkür ediyorum. Gerçekten, burası teknik bir çalışma yapan, bilgilenen ve bilgisini de yasaya geçirmeye çalışan bir yer. Onun için, hepimizin çok bilgileneceği ve kristalize bilgilere ihtiyacımız var çünkü sonuçta bu yasayı hep birlikte yapacağız, Parlamento da yapacak ve doğrusunu yapmaya çalışıyoruz.

Şimdi, enstitüyle ilgili bir soru değil ama burada sayılan görev, yetki, sorumluluklar var, mesela Sağlık Bilimleri Üniversitesi'nde; sizce bunların fazlalık kısımları nelerdir burada? Bir de burada sayılmayanlar nelerdir? Bu, önemli bir şey çünkü burada sayılmayanlar, ilave olması gerekenler ve gerçekte burada olmaması gerekenler nelerdir size göre?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Hocam.

MEHMET HABERAL (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, birbirinden aslında oldukça farklı ama birbiriyle ilişkisi çok olan -tabii, bunlar aslında sanki taban tabana zıt veyahut da birbiri içerisinde bulunan- birkaç konuyu bir arada tartışıyoruz. Gerçekten, bir torba yasayı konuşuyoruz şu anda, işte, enstitüleri konuşuyoruz, vakıf üniversitelerini konuşuyoruz, üniversiteleri konuşuyoruz. Şimdi, sabahleyin de söyledim, sanki Sağlık Bakanının ve Sağlık Bakanlığının görevlerini yeniden tarif etmek durumundayız, öyle görünüyor. Devletin bütün bu faaliyetler içerisindeki tutumunu, yerini iyice belirlemek durumundayız. Şimdi, üniversitelerin durumunu çok iyi değerlendirmek zorundayız. Şu anda üniversitelerin durumu nedir? Ben vakıf veyahut da devlet üniversitesi olarak ayırmak istemiyorum, bunların her ikisi de ülkemizin geleceğine katkı sağlayan kurumlardır. Dolayısıyla, onların durumu nedir? Bugün üniversitelerde bir sürü enstitü var, bunların durumu nedir, problemleri nedir? Ve özellikle belirtmek istiyorum, bütün bu işler arasında Sağlık Bakanlığının görevi nedir ve bu kurumlara ilişkisi nedir? Hangi çerçevede acaba bu organizasyonlar yapılacaktır? Bana göre -gene sabahleyin söyledim- devlet standardı koyar, devletin görevi budur, devlet altyapıyı yapar, devlet denetler. Bunu aksi... Hani hep söylüyoruz ya, demokrasi diyoruz ya, hani özgürlük diyoruz ya, o zaman -

şu anda tartıştığımız konu- Sağlık Bakanlığını âdeta diğer kuruluşlarla rekabet yapar bir konum içerisinde tartışıyoruz. Şuraya baktığınız zaman, Sağlık Bakanlığı sanki devletin değil de bir vakfın veya bir şirketin konumunda, enstitüler kuruyor, şirketler kuruyor ve ona göre faaliyetlerini sürdürüyor ve bunun karşısında diğer organizasyonlar var, onlar da kendi faaliyetlerini sürdürüyorlar. Böyle mi olacak?

Sabahleyin yine söyledim -yaşadığım şeyler bunlar değerli arkadaşlar- Sayın Bakanla görüşüyorum, diyorum ki: “Sayın Bakanım, görülüyor ki hakikaten bir sürü insan burada yetişiyor, bir ilan veriyorsunuz bütün arkadaşlar gidiyor veya işte, siz performans öngörüyorsunuz vesaire...” Antrparantez şunu söyleyeyim: Vakıf üniversitesi hastanelerinde uygulanan özel bir şey yoktur Sayın Tuncer, bunu iyi biliniz. Hayır, böyle bir şey yok. Böyle bir şey yok, bunu iyi bilin lütfen. O, özel hastanelerle vakıf üniversitesi hastanelerini de karıştırmayın. Hayır, yok öyle bir şey, onu özellikle daha sonrasında konuşuruz.

Dolayısıyla, Sayın Bakana diyorum ki: “Sayın Bakanım, böyle bir şey olur mu? Siz bizimle rekabet ediyorsunuz.” “Evet, biz sizinle rekabet ediyoruz.” diyor. Diyorum ki: “Sayın Bakanım, siz Türkiye Cumhuriyeti’nin Sağlık Bakanısınız yani hepimizin Bakanısınız, hepimizin problemini çözmek durumundasınız.” Burada da aynı şeyi söylüyorum. Şu anda bu Komisyon Türkiye Cumhuriyeti’nin komisyonudur, bu yasa Türkiye Cumhuriyeti’nin bütün vatandaşlarının yasasıdır, “Sağlık Bakanlığının yasası” şeklinde olamaz değerli arkadaşlar ve sonunda diyorum ki: O zaman, siz eğer böyle yaparsanız ben de kendi sağlık bakanımı arayayım bari, ne yapayım yani? Çünkü başka türlü olmuyor, yani yönetim buradan geliyor.

Dolayısıyla, şimdi, burada enstitüler kurulacak. Sayın Tuncer örnek veriyor, işte, “Amerika’da şudur.” Tabii, ben Amerika’daki NIH’in yönetim sisteminin ne denli üniversiteleri içine aldığını veyahut da o sistem içerisinde mekanizmanın ne şekilde işlediğini tam net olarak bilmiyorum. Bildiğim şey şu: Siz söylediniz, o kurum aynen bugün TÜBİTAK’ta olduğu gibi üniversitelere “ground” veriyor ve “ground” içerisinde bu işler yapılıyor. Evet, o “ground” içerisinde, o verilen paralar içerisinde... Daha doğrusu şöyle: Üniversiteyi takviye ediyor, o çerçevede çalışıyor.

Tabii, burada elbet ki ülkemiz için gerekli, gerekli ama hani halk arasında bir tabir var ya, “Eve lazımken camiye haramdır.” derler ya... Şimdi, şu anda mevcut durum nedir, üniversitemizin durumu nedir? Yani Sağlık Bakanlığının ve devletin görevi nedir? Önce mevcudu hakikaten bir yere kadar getirmektir, eğer orada bir doyum noktası olursa ondan sonra gayet tabii yine devlet der ki: “Burada da doyum noktası var, bunu devam ettirelim.” Ama şu andaki durumumuzu biliyoruz. Onun için, yani bu konuyu sanıyorum, hani, bir nevi “Hadi bu işi yapalım.” şeklinde değil de çok daha detaylı bir şekilde tartışmak durumundayız.

Diğeri: Sağlık Bakanlığı üniversite kuruyor değerli arkadaşlar. Şimdi, Sağlık Bakanlığı elbet ki eğer diğer üniversiteler görevini yapamıyorsa “E, ne yapalım, artık yapamıyor, ihtiyaç da var...” Öyle mi? Kaç tane tıp fakültesi var? Bunların durumu nedir? Ve denetim sonunda acaba nasıl faaliyet gösteriyorlar? Hangimiz ne kadar bu mevcut tıp fakültelerinin durumunu net olarak biliyoruz? Var mı? Dolayısıyla, Sağlık Bakanlığı mevcut üniversitelerin durumunu değerlendirip birinci planda onları desteklemek zorundadır, yöneticinin görevi budur. Sağlık Bakanlığı şu anda yönetici konumundadır. Yoksa, “Ben üniversite kurayım, burada hastaneler açayım, burada uzman yetiştireyim ve ülkenin sağlığına katkı sağlayım.” olacak ise o zaman Sağlık Bakanlığının görevini yeniden gündeme getirmemiz lazım, yeniden tartışmamız gereklidir. Sağlık Bakanlığının görevi nedir o zaman, bunu bilelim, ona göre değerlendirmesini yapalım.

Dolayısıyla, diğeri: Bir de işin, tabii yine söylendi... Sayın Bakan bizim arkadaşımız, hekim arkadaşımız, kendisine saygı duyuyoruz, şahsi herhangi bir şeyimiz de yok, olamaz da ama söylediğim gibi, hani bir adım attığımız zaman gerçekten hepimiz bunu sindirebileceğiz, yani herkes diyecek ki: “Evet, bu doğrudur, ihtiyaçtır, bunu yapmak durumundayız.” Şimdi, karşımızda devletin bütün imkânlarını kullanabilecek... Detayını bilmiyoruz tabii, ne şekilde çalışacak bu üniversite, ne olacak; burada kabaca bir model ortaya konulmuş. Şimdi, zaten yaşıyoruz şu anda bu problemleri. Onun için, daha fazla zamanınızı almak istemiyorum. Yani hakikaten bunların her birini tek tek saatlerce masaya yatırıp konuşup gerçekten ülkemiz için gerekiyorsa onu yapmak elbet ki hepimizin görevidir çünkü önemli olan, ülkemizin durumudur.

Şu anda söylenen, işte, vakıf üniversitelerine, “Orada çalışsın, burada çalışsın...” demek ki böyle bir uygulama varmış, ben bilmiyordum Mustafa Bey, kusura bakmayın ama bizdeki kural, bir yerde bir arkadaşımız çalışıyorsa... O geçmişteydi. Ben üniversiteyi kurduğum zaman 40(b)’yle Hacettepe’den görevlendirilmişim, sonra kalktı bu. Şimdi herkes gider, hangi üniversiteyle çalışırsa o şekilde çalışır, normali de budur.

Şimdi, bütün bu olaylar içerisinde -biraz önce Mustafa Bey bahsetti- vakıf üniversitelerinin durumu söz konusu. İşte, mütevelli heyet atanacak. E, gayet tabii, şimdi, mütevelli heyet bir imkânını seferber etmiş veyahut da imkân yaratmış, bir üniversite kurmuş, orada zaten vakfın mütevelli heyetinin mevcut üniversite üzerinde olan etkisi sadece mütevelli heyeti seçmek, yani vakfın

yönetiminin o üniversiteyle olan ilişkisi mütevellî heyeti seçmek; onun dışında herhangi bir görevi yoktur. Üniversitenin de vakıflarla herhangi bir ilişkisi yoktur. Vakıfların bütün imkânları üniversiteye tahsis edilmiştir. Üniversite başlı başına tüzel kişiliği olan bir kuruluştur ve o mütevellî heyetin görevi de bütün -YÖK'te olduğu gibi- üniversitenin sorumluluğunu taşımaktır. Zaten Anayasa'nın 130'uncu maddesi de gayet nettir, vakıf üniversiteleri idari ve mali yönden özerk kuruluşlardır. Dolayısıyla, bunun yapılabilmesi için her şeyden önce Anayasa'nın 130'uncu maddesini değiştirmek gereklidir. Ha, gerekli mi? Şimdi, tabii, onu da uzun uzun tartışırız, ondan sonra bu konuyu yeniden gündeme getiririz.

Onun için, değerli arkadaşlar, bu yasa çok önemli bir yasadır. Bu yasanın her boyutunu enstitüleriyle, vakıf üniversiteleriyle, Sağlık Bakanlığının kuracağı üniversiteyle burada detaylı bir şekilde tartışmalıyız ve inanıyorsak ki hakikaten bunlar ülkemizin geleceğine katkı sağlayacak, hepimiz bu yasanın çıkmasına katkı sağlayacağız ama görüyoruz ki, birçok problemi aslında bu yasa sayesinde, burada tartışacağız ve hepimiz burada öğreneceğiz ve ondan sonra da ülkemizin geleceğine katkı sağlayacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Hocam.

Sivil toplum kuruluşlarından söz almak isteyen?

Buyurun efendim.

BİRİNCİ BASAMAK SAĞLIK ÇALIŞANLARI BİRLİK VE DAYANIŞMA SENDİKASI GENEL BAŞKANI DR. İLKUNUR SALMAN – Ben Doktor İlkunur Salman, Birinci Basamak Sağlık Çalışanları Birlik ve Dayanışma Sendikası Genel Başkanım.

Sayın Başkanım, Sayın Komisyonum, değerli üniversite ve sivil toplum örgütlerinin temsilcileri; hepinizi sendikam adına saygıyla selamlıyorum. Bu torba yasanın görüşmesinde birinci basamağın sesini, aile hekimlerinin sesini bu Komisyona taşımamıza imkân veren nazik davetiniz için de sendikam adına şükranlarımı sunuyorum.

Yasa tasarısının gerekçelerini incelediğimiz zaman, hepimizin gördüğü üzere, hepimizin kabul edebileceği çok ulvi amaçlar taşıyor gerçekten de. Kanser, kronik hastalıklar, obezite, KOAH vesaire gibi toplum için oldukça önem taşıyan, yaşam kalitesini çok bozan, hatta yaşamı riske eden ve ülkenin sağlık ekonomisi açısından da son derece büyük yük oluşturan uzun tedavi süreleri ve uzun tedavi maliyetlerine sebep olan hastalıklar. Bunların önlenmesi için yapılabilecek her türlü çalışmayı biz sendika olarak elbette ki destekleriz.

Yasa tasarısını incelerken, aslında çok önemli bir nokta, buradan yola çıkarak dikkatimizi çekiyor. Bu tip hastalıkların önlenmesinde koruyucu sağlık hizmetleri, erken tanı ve tedavi çok önceliklidir. Zira, bu hastalıklar oluştuğundan sonraki tedavi süresi ve maliyetleri çok yüksektir ama öncesinde tespit ederseniz, öncesinde erken tanıyla zamanında tespit ederseniz çok daha kısa süreli, toplum sağlığını çok daha yükseltecek ve çok daha ekonomik olarak önlemek mümkündür. Ama yasa tasarısını incelediğimiz zaman, bu söylediğim konuların tamamen birinci basamağın ve özellikle de aile hekimliğinin ilgi alanı olduğunu görüyoruz hep beraber, biz, bu yasa tasarısında bu şekilde yer alacağımızı, beraber önlemeye yönelik, erken tanıya yönelik çalışmalarda aile hekimliğinin ve birinci basamağın yer alacağı öngörüsüyle tasarımı incelemiştik ama tasarıdaki 23'üncü ve 39'uncu maddeler konusunda sadece aile hekimlerinin ismi geçiyor. Bunda da aile hekimleri ve aile sağlığı elemanlarının nöbet aile sağlığı merkezlerinde nöbetlerini ifa etmeleri "Vatandaşların nöbet tutulan ASM'lerden tatil günleri ve gece saat 22.00'ye kadar hizmet almaları sağlanacaktır." şeklinde bir maddeyle ancak bu tasarıda yer almış bulunuyoruz.

Aile sağlığı merkezleri Aile Hekimliği Kanunu'nda da net olarak ifade edildiği üzere, bireye yönelik sağlık hizmeti veren, kendisine kayıtlı bireye yönelik sağlık hizmeti veren, belirli bir mekânda ve tam gün esasına göre çalışan hekimlerdir. Acil hekimliği ise tamamen farklı bir disiplindir. Acil hekimliği bir ekip işidir, acil hekimlik uzmanını bir hastaneye verdiğinizde dahi en az üç ay süresince uyum problemi yaşar çünkü ekibiyle uyum sağlaması, hastanenin şartlarını bilmesi, fiziki donanımını bilmesi gereklidir, ancak ondan sonra efektif olacaktır ama aile hekimlerine ve aile hemşirelerine her ay değişik bir hastanede ya da aile sağlığı merkezini açık tutarak zorunlu olarak nöbet konması, bir kere her şeyden önce ülkenin sağlığını ve acil hizmetlerini riske atmaktır. Açık olan aile sağlığı merkezine acil olarak başvuran hasta... Ne aile sağlığı Merkezinin teknik donanımı buna müsaittir ne de orada çalışan bir hekim ve hemşire bu şartlarda o kişiye hayatını geri kazandıracak, yaşamını verecek yeterli beceri ve sertifikasyona hâkimdir. Dolayısıyla, öncelikle bu, vatandaşın sağlığını hiçe saymak ve acil hizmetlerin sadece sayısal anlamda değerlendirmekle olabilir. Hâlbuki, sağlık hizmetleri sayısal değil kalite olarak değerlendirilmesi gereken hizmetlerdir. Acil servislere 76 milyonluk ülkede 90 milyon başvurunun olması burada bir yanlışlığın olduğunun göstergesi diye düşünüyorum.

Sayın Komisyon Başkanımın demin “Üniversitelerdeki performans uygulamasına karşıyım.” demesini çok haklı buluyorum ve ben acil servislerde performans uygulamasının hatalı olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – Karşıyım değil, yanlış anlaşılmasın, tartışılması gereken bir konu olduğunu düşünüyorum.

BİRİNCİ BASAMAK SAĞLIK ÇALIŞANLARI BİRLİK VE DAYANIŞMA SENDİKASI GENEL BAŞKANI DR. İLKNUR SALMAN – Çok haklısınız. Özür dilerim.

Ben de acil servislerde aynı şeyin tartışılması gerektiğine inanıyorum çünkü acil servislerde çalışan sağlık personeline gelen vaka üzerinden ücretlendirme yapılıyor olması her hastanın kabul edilmesi anlamına geliyor. Acil servis gerçek kimliğinden uzaklaştırılmıştır. Her türlü hastanın gidip ilaç yazdırdığı, ateşini ölçtürdüğü, tansiyonunu ölçtürdüğü gibi başvurularla maalesef oyalanmaktadır ve oradaki arkadaşlarımız da performansı artırmaya yönelik, geliri artırmaya yönelik enjektatlar vesairelerle hastaları oyalamakta. Hâlbuki, ertesi gün bu hastalar bize geri gelmektedir. Dolayısıyla, acil servise bir katkısı yoktur.

Ayrıca, bir aile sağlığı merkezinde gecenin geç saatlerine kadar bir hemşire ile bir hekimin tek başına çalışması, günümüzün en önemli sorunlarından biri olan kadına şiddet ve sağlıktaki şiddetin kaçınılmaz olarak artmasına sebep olacaktır, bizler her geçen gün yeni meslek şehitleri vereceğiz. Aslında, biz sendika olarak buradayız ve burada bulunma sebebimizin aslı, tüm sağlık çalışanlarının bugün, çok güdük durumda olan emeklilik haklarını savunmak olmalıydı, bugün, Başbakanımızın söz verdiği yıpranma payının detaylarını tartışmak olmalıydı ya da aynı olayda yaşamını yitiren askerimiz, polisimiz şehit sayılırken aynı olayda yaşamını yitiren sağlıkçımızın da şehit sayılmasının mücadelesini veriyor olmalıydık ama şu anda, biz, vatandaşın sağlığını ve aile sağlığı merkezlerinin gerçek koruyucu hizmet olarak görev yapılan yerler olmasının mücadelesini veriyoruz.

BAŞKAN - Şimdi, efendim, olacak olanları değil şu anda önümüzde bu kanunlar var. Konuya gelelim lütfen.

BİRİNCİ BASAMAK SAĞLIK ÇALIŞANLARI BİRLİK VE DAYANIŞMA SENDİKASI GENEL BAŞKANI DR. İLKNUR SALMAN – Kesinlikle, çok haklısınız Sayın Başkanım.

Söyleyeceğim çok önemli bir nokta da ocak ayında çıkarılan torba yasada 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu'na bir ek madde yapılmıştı. Bu ek maddede de “Aile hekimi ve aile sağlığı elemanları en az sekiz saat nöbet tutar.” maddesi kondu. Biz bu maddenin düzeleceğini umuyorduk bu torba yasada çünkü bu nöbetlere Türkiye'nin birçok yerinde ihtiyaç yok. Bu nöbetlere gidildiği zaman, hastaneler istemiyorlar, oradaki sağlık çalışanlarının geliri düştüğü için istemiyorlar. 44 bin sağlık çalışanı mağdurdur. İhtiyaç olan sağlık çalışanı sayısı aciller için 2.500'dür. Ortalama maliyetini hesapladığımız zaman, bu nöbetlerde bir aile sağlığı elemanına ortalama 45 lira, bir aile hekimine ise ortalama 78 lira para verilmektedir nöbet parası olarak. Bunu 44 binle çarpacağınız zaman aylık 2 milyon 794 bin liralık bir bütçedir. Hâlbuki, ihtiyaç olan 2.500 kişiyi gönüllü, daha önceden bu işte çalışmış olan, tecrübesi olan ve sertifikası olan gönüllü kişilerle yapar ve aylık sözgelimi hemşireler için 250 -bunlar tabii ki konuşulabilir, örnek olsun diye söylüyorum- hekimler için 500 gibi bir rakamı verdiğinizde 937 bin lira yapar yani hem sağlık bütçesine çok büyük bir getiri kazanırsınız, yaklaşık üçte 1'e düşürürsünüz bu nöbetin maliyetini, hem insanların gönüllü olarak, isteyenlerin nöbete gitmesini sağlarsınız hem hastanelerin istemediği bir personeli istihdam etmek zorunda bırakmazsınız hem de sağlıktaki şiddeti, konuya hakim olmayan, isteği dışında çalışmayı engellersiniz. Saat gece ona kadar aile sağlığı merkezinde çalışıp, arkasından hastane acilinde nöbet tutmak ve saat sekizde tekrar aile hekimliği görevini, aile hemşireliği görevini yapmayı beklemek, bir kere Avrupa İnsan Haklarına aykırıdır, Anayasa'nın dinlenme hakkına aykırıdır, Anayasa'nın aile bütünlüğü hakkına aykırıdır. Uluslararası sözleşmelerde belirtildiği üzere, hekimler, sağlık çalışanları, haftalık sekiz saat çalışır, zorunlu hallerde, olağanüstü hallerde bunun üzerinde ek mesai yapar. Bütün sözleşme maddeleri raporumuzda yer alıyor, hepinize vermeyi de arzu ederiz sendikamız olarak ama biz kendi kanunumuzda “En az kırk saat çalışır.” gibi bir maddeyle çalışıyoruz, Türk Tabipler Birliğinin de belirttiği gibi yapılan her yeni düzenlemede aile hekimliği nasıl değerlendirilir, nasıl başka koşullarda çalıştırılır üzerinden gidiyoruz. Biz, gerçekten aile hekimliği başladığı günden bu yana Türkiye'nin sağlık göstergelerinin Avrupa düzeyinin üzerine çıkarmış bir grubuz.

BAŞKAN – Toparlayabilir miyiz. Diğer arkadaşlara da söz hakkı tanıyalım.

BİRİNCİ BASAMAK SAĞLIK ÇALIŞANLARI BİRLİK VE DAYANIŞMA SENDİKASI GENEL BAŞKANI DR. İLKNUR SALMAN – Çok özür dilerim, bitiriyorum.

Mesleğimize sahip çıktık, birinci basamağa sahip çıktık. Bugün arabanızın dahi muayenesini yaptırmadığınızda ceza alıyorken, çocuğunu aşıya getirmeyen, izleme getirmeyen ailelerin hiçbir sorumluluğu olmayıp, biz bunların cezasını aldık ama buna rağmen yılmadık ve birinci basamağa sahip çıkarak ülkenin birinci basamak sağlık göstergelerini Avrupa düzeyinin üzerine çıkardık.

Dolayısıyla, biz ek görev istemiyoruz, aile sağlığı merkezlerinde ya da acillerde görevlendirme tamamen gönüllülük esasında olmalı. Komisyonunuzdan bu konuda sağduyu bekliyoruz ve bu yasal düzenlemedeki bizim yerimizin olması gereken sadece ve sadece erken tanı ve tedavide bizlerin üniversitelerle, enstitümüzle beraber çalışacak araştırmalara, imkânlarla yer verilmesidir. Nöbet konusunun tamamen çıkarılmasını ve ocak ayındaki düzenlemenin de isteğe bağlı nöbet hâlinde değiştirilmesini talep ediyoruz.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Saat ona kadar çalışma var mı? Ben mi göremedim?

BİRİNCİ BASAMAK SAĞLIK ÇALIŞANLARI BİRLİK VE DAYANIŞMA SENDİKASI GENEL BAŞKANI DR. İLKNUR SALMAN – Var.

En arka sayfada Sayın Vekilim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Yasada yok.

BİRİNCİ BASAMAK SAĞLIK ÇALIŞANLARI BİRLİK VE DAYANIŞMA SENDİKASI GENEL BAŞKANI DR. İLKNUR SALMAN – 29’uncu maddede yazıyor, şu an elimizdeki.

Bilgi notunda öyle söylenmiş, 23 ve 39’da da zaman belirtilmemiş.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Efendim, saat 22.00’yi netleştirelim, ona göre geçelim.

BİRİNCİ BASAMAK SAĞLIK ÇALIŞANLARI BİRLİK VE DAYANIŞMA SENDİKASI GENEL BAŞKANI DR. İLKNUR SALMAN – Sayın Vekilim, şu gerekçede, 61’inci sayfada yer alıyor.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bakanlığın dağıttığı şey mi?

BİRİNCİ BASAMAK SAĞLIK ÇALIŞANLARI BİRLİK VE DAYANIŞMA SENDİKASI GENEL BAŞKANI DR. İLKNUR SALMAN – Evet.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Efendim, o değil, kanuna bak.

BİRİNCİ BASAMAK SAĞLIK ÇALIŞANLARI BİRLİK VE DAYANIŞMA SENDİKASI GENEL BAŞKANI DR. İLKNUR SALMAN – Kanunda saat belirtilmeksizin, sınırsız.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Onu söyleyin, 22.00’yi nereden çıkardınız?

BİRİNCİ BASAMAK SAĞLIK ÇALIŞANLARI BİRLİK VE DAYANIŞMA SENDİKASI GENEL BAŞKANI DR. İLKNUR SALMAN – Şuradakinden, öngörülen odur diye düşünerek...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Kanunda yok.

BİRİNCİ BASAMAK SAĞLIK ÇALIŞANLARI BİRLİK VE DAYANIŞMA SENDİKASI GENEL BAŞKANI DR. İLKNUR SALMAN – Hayır, kanunda yok.

BAŞKAN – Buyurun Hanımefendi.

TÜRK DAHİLİ VE CERRAHİ BİLİMLER YOĞUN BAKIM DERNEĞİ TEMSİLCİSİ PROF. DR. ARZU TOPELİ - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, değerli katılımcılar; ben Profesör Arzu Topeli. Türk Dahili ve Cerrahi Bilimler Yoğun Bakım Derneğini temsilen buradayım. Aynı zamanda, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Yoğun Bakım Bilim Dalı Başkanıyım.

Yoğun bakım uzmanlık eğitimimi Amerika’da almış olmam ve yaklaşık bir yıldır Dünya Yoğun Bakım Dernekleri Federasyonu Yönetim Kuruluna seçilmiş olan tek Türk hekim olmam nedeniyle, yoğun bakım alanındaki dünyadaki tüm gelişmeleri yakından takip eden bir akademisyenim.

Bizim burada bulunma sebebimiz tasarının 20 ve 21’inci maddeleriyle ilgili çekincelerimizdir. Bu çekincelerimizi yazılı olarak da Sağlık Komisyonu Başkanlığına arz etmiştik. Şimdi, bunları sizlere sözlü olarak, beş dakika içinde özetleyeceğim.

Derneğimizin görüşleri sadece derneğimizi değil, Türkiye’de yoğun bakım konusuyla ilgili iç hastalıkları, göğüs hastalıkları, genel cerrahi ve nöroloji uzmanlık derneklerinin de görüşlerini yansıtmaktadır. Diğer bir deyişle, yaklaşık 14 bin uzman hekimi kapsayan 6 uzmanlık derneği de benzer görüş ve rahatsızlıklarını Sağlık Komisyonuna yazılı ve sözlü olarak iletmıştır.

Bu maddelerde sadece anestezi uzmanlarına yoğun bakım yan dal süresi iki yıla indirilmiş ve bu alanda üç yıl çalışmış olanların müracaat etmeleri hâlinde girecekleri bir sınavla uzmanlık belgesi düzenleneceği belirtilmiştir. Yani uzman olduktan sonra, anestezi uzmanı olduktan sonra üç yıl hiçbir eğitim, araştırma veya üniversite hastanesinde yoğun bakım eğitimi almadan ve hiçbir kriter taşımayan sadece anestezi uzmanları yoğun bakım uzmanlık belgesi alabilecektir. Bu durum, tahminen 3-4 bin anestezi uzmanının mecburi hizmet hükümlülüğü de olmadan bir anda yoğun bakım uzmanı olması anlamına gelmektedir. Önemli bir uzmanlık olan, ciddi

bir eğitim gerektiren ve dolayısıyla vatandaşlarımızı da doğrudan ilgilendiren bu durum nitelikli uzmanlık ilkelerinin genel ilkeleriyle bağdaşmamaktadır. Bu maddeler kesinleşirse yoğun bakım yan dal eğitimi fiilen bitecektir, sadece tek bir ana dal içinde yani anestezi eğitimi içerisine entegre olacaktır. Oysa tüm dünyada gerek gelişmiş gerekse şu anda büyümekte olan Çin, Hindistan gibi gelişmekte olan ülkelerde bu uzmanlık alanı kesinlikle tek bir ana dala bağlı olmayan, multidisipliner, bağımsız bir eğitim programı olan bir uzmanlık alanıdır. Bu maddeler, Avrupa Birliği ülkeleri uygulamalarıyla da gelişmektedir.

Yoğun bakım uzmanlık eğitimi, Türkiye’de ilk defa mevzuatımıza 2002 yılında girmiştir ve genel kural ve kaideler Türkiye’de tüm uzmanlık alanları için uygulanmaktadır. 2011 yılında yine bir kanunla 6 ana dal eğitimi sonrası yapılan bir yan dal olduğu, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de kabul edilmiştir. Bu ana dallar, anestezi, iç hastalıkları, göğüs hastalıkları, genel cerrahi, nöroloji ve enfeksiyon hastalıklarıdır. 2011 yılında yoğun bakım ve başka yan dallar için istisnai olarak beş yıl boyunca çalışma, eğitim ve araştırma yapan hekimler arasından, Sağlık Bakanlığı Tıpta Uzmanlık Kurulu kriterleri yeterli bulunanlara yoğun bakım diploması düzenlemiştir. Şu anda yaklaşık 200 hekimin yoğun bakım diploması vardır. Bu aşamada, bazı hekimlere yönelik bir mağduriyet oldu ise de bu şekilde bir yasa çıkarmak yerine, uzlaş çerçevesinde bir çözüm arayışlarına gitmek en doğru olanıdır çünkü bu yasa kesinleşirse dördüncü kez bu alanda istisnai bir uygulama yapılmış olacaktır.

2012 yılından itibaren de 200 kişi yan dal uzmanlık sınavına yani genel kural, kaideye uyarak yoğun bakım eğitimine başlamıştır. Şu anda, yaklaşık 400 hekim yoğun bakımlarda görev yapmaktadır. Üstelik bu hekimlerin çoğunluğu da anestezi uzmanıdır. Önümüzdeki birkaç yıl içerisinde Türkiye’de yoğun bakım uzman sayısı yılda 150 kontenjan açılmakta olduğundan 800’lere kadar ulaşacaktır. Bu sayı, Türkiye için, eğitimin de devam ettiğini öngörürsek ilk etapta yeterlidir, öyle 3-4 bin uzmana gerek bulunmamaktadır çünkü Türkiye’de Sağlık Bakanlığı verilerine göre, ikinci ve üçüncü basamak yani bir yoğun bakım uzmanının sorumluluğunda çalışması gereken yaklaşık 7 bin yoğun bakım yatağı vardır. Bu 100 bin popülasyon için 10 yatak demektir ki Kanada, İngiltere gibi ülkelere bile daha fazla yatak sayısı vardır. O hâlde, neden yatak sorunu yaşıyoruz? Hepimiz yatak sorununu yaşıyoruz. Bunun nedeni, yine Sağlık Bakanlığının yaptığı çok güzel bir çalışmada gösterilmiştir ki yatakların yüzde 20’sinin uygunsuz kullanıldığı yani başka çözümler olmadığı için –palyatif bakım üniteleri gibi- gereksiz yatışlar olduğu gösterilmiştir. Dolayısıyla, Türkiye’de yoğun bakım yatak sayısı yeterlidir. Gelişmiş ülkelerde yapılan çalışmalarda da her 12 yatağa 1 yoğun bakım uzmanının yeterli olduğu sonucuna varılmıştır. Dolayısıyla, bu da yaklaşık, Türkiye için 600-700 erişkin yoğun bakım uzmanı demektir. 2014 yılı kontenjanlarıyla zaten hekim sayısı 550’yi bulacaktır ve açık da bir iki yılda kapanacaktır.

Şu anda, yoğun bakımlarımızdaki en büyük eksiklik hemşire veya yardımcı sağlık personelidir. Şu anda, Türkiye sağlık turizminde de çok ciddi açılımlar kaydediyor. Yetkin olmayan kişilerin uzmanlığı altında hasta sağlığı tehlike altına da girebilecektir.

Bir diğer yandan da bu iki tasarı maddesi kesinleşirse sınava girip de yoğun bakım uzmanlık eğitimine başlayan ve mecburi hizmet yükümlülüğünü kabul eden, işlerini, kariyerlerini –çoğu doçentliğini bile bırakıp bu işe başlamıştır- çoğunluğu da anestezi uzmanı olan yoğun bakım yan dal araştırma görevlileri için ciddi bir mağduriyet söz konusu olacaktır. Şu anda bile motivasyonları bu tasarıdan sonra düşmüş, güvenleri sarsılmış durumdadır, peş peşe istifa mektupları tarafımıza gelmekte ancak kabul edilmemektedir.

Ayrıca, kariyer basamaklarında önü haksız yere tıkanacaktır.

Çok sayıda da mektup tarafımıza da Sağlık Komisyonuna da...

BAŞKAN – Sayın Hocam, daha uzun mu?

TÜRK DAHİLİ VE CERRAHİ BİLİMLER YOĞUN BAKIM DERNEĞİ TEMSİLCİSİ PROF. DR. ARZU TOPELİ - Hocam, hemen bitiriyorum, son cümleme geldim.

Özetle, kritik bir uzmanlık alanında anayol baypas edilerek, kestirme bir yol sadece bir uzmanlık alanına yani anestezi uzmanlarına tahsis edilmektedir.

Yoğun bakım eğitimi özellikli bir eğitimidir, ana dal eğitiminden bağımsızdır ve şu anda üç yıllık bir eğitim olarak düzenlenmiştir. Kanun tasarısında bu eğitim süresi yine sadece anestezi uzmanlarına iki yıla indirilmektedir. Bu durum, diğer ana dalların yoğun bakım eğitimine başlayan hekimlerine yönelik haksız bir uygulama yaratmaktadır.

Şu anda anestezi eğitimi beş yıla çıkarılmamıştır ve içerisinde de bir yıllık bir yoğun bakım eğitimi her yerde söz konusu değildir.

Dolayısıyla, son olarak, 2002 yılında mevzuatımıza giren, kurala, kaideye göre uzmanlık eğitimi verilmekte olan yoğun bakım yan dalında uzman sayıları hızla artarken ve eğitim formal bir şekilde devam ederken, sınava girmeden, eğitim sürecine tabi olmadan, mecburi hizmet yapmadan, tekrar tek bir ana dal için istisnai bir şekilde yan dal uzmanlık belgesi verilmesi yönündeki

düzenleme gerekli olmayıp, bilimsel ve bize göre -yanlış anlaşılmasın- hukuksal açıdan da uygun değildir. Çünkü, bu arkadaşlarımız gerektiğinde eğitici de olabileceklerdir.

Ülkemizde yoğun bakım hizmetlerinin daha iyi ve nitelikli olması hepimizin isteğidir. Bu alandaki problemlerin belirlenmesi için tek bir ana dal değil tüm uzmanlık alanlarının ve derneklerinin düşüncesiyle ülkemiz için en faydalı çözüm önerilerinin ortaya konulması gerekmektedir.

Çok pratik olarak, biz, mümkünse bu maddelerin iptalini istemekteyiz ancak bu uzmanlık belgesi yerine geçici olarak, ben ihtiyacın çok fazla olmadığını belirttim ancak yine de bir mağduriyet söz konusu ise 2011 yılında istisna verilen hekimlere yönelik bir sınav düzenlenmesiyle bir çözüm yoluna gidilebilir veya bir sertifika programı ya da uzmanlık belgesi olmayan, yeterlik belgesi tarzında, çalışabilir belgesi tarzında bir belge olabilir diye düşünmekteyiz.

BAŞKAN – Sayın Hocam, ben, burada sistemin, buradaki öngörülen maddenin değil genel sistemin çok bozulmasından yana değişim açıkçası. Mademki bir sınav var ve buraya bu çocuklar sınavla giriyor, bu sistem devam etmeli. Dolayısıyla, bunlara büyük bir haksızlık olabileceği fikrini ben de paylaşıyorum. O konuyla ilgili tekrar bir tartışma konusu açacağız, belki çekilebilir, belki sizin önerdiğiniz gibi bir sertifika olabilir ama belki de çekilmesi ve sınav sisteminin devam etmesinin daha adaletli olacağını düşünüyorum ben de.

TÜRK DAHİLİ VE CERRAHİ BİLİMLER YOĞUN BAKIM DERNEĞİ TEMSİLCİSİ PROF. DR. ARZU TOPELİ - Çünkü zaten bir sistem vardır.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – İlk öneriniz neydi Sayın Hocam? Sertifika dışında bir öneriniz daha vardı.

TÜRK DAHİLİ VE CERRAHİ BİLİMLER YOĞUN BAKIM DERNEĞİ TEMSİLCİSİ PROF. DR. ARZU TOPELİ - 2011 yılında 800 dosya başvurusunda bulunuldu. Bunların içinde 200 kişiye diploma verildi bu kriterlere göre. Bu, benim içime sinen bir öneri değildi ancak bana bir çözüm önerisi mutlaka belirtmem söylendiği için söyledim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) - Tamam. Onlara ne yapılmalı?

TÜRK DAHİLİ VE CERRAHİ BİLİMLER YOĞUN BAKIM DERNEĞİ TEMSİLCİSİ PROF. DR. ARZU TOPELİ - Onlara bir yeterlik sınavı...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – O dönemde başvuran ama reddedilen.

TÜRK DAHİLİ VE CERRAHİ BİLİMLER YOĞUN BAKIM DERNEĞİ TEMSİLCİSİ PROF. DR. ARZU TOPELİ - Reddedilen, ana dal kriterlerinin hepsini karşılamayan, kısmi karşılayan ama tüm ana dallara açık olmak kaydıyla bir sınav olabilir veya yine tüm ana dallara açık bir uzmanlık belgesi değil ancak...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Onu sormuyorum, onu anladım ama anladığım kadarıyla siz diyorsunuz ki: 800 kişi başvurdu, 200 kişi aldık. Kalan 600 kişiye bir sınav yapılsın gibi bir öneriniz mi var? Yoksa, onlar yeniden değerlendirilsin gibi mi?

BAŞKAN – Aytuğ, onu şey yapmayalım... Sistemi bozarız.

TÜRK DAHİLİ VE CERRAHİ BİLİMLER YOĞUN BAKIM DERNEĞİ TEMSİLCİSİ PROF. DR. ARZU TOPELİ - Ben iki maddenin çekilmesini...

BAŞKAN – Buyurun efendim.

BİRİNCİ BASAMAK SAĞLIK ÇALIŞANLARI BİRLİK VE DAYANIŞMA SENDİKASI GENEL SEKRETERİ DR. MUSTAFA TAMUR – Ben, Doktor Mustafa Tamur, aile hekimiyim, İstanbul'dan geliyorum. Birinci Basamak Sağlık Çalışanları Dayanışma Sendikasının Genel Sekreteriyim.

Sayın Başkan, değerli komisyon üyeleri ve değerli hocalarım; çok kısa konuşacağım için rica ediyorum...

BAŞKAN – Doktor Bey, aynı sendika mı?

BAŞKAN – O zaman, ben rica edeyim.

BİRİNCİ BASAMAK SAĞLIK ÇALIŞANLARI BİRLİK VE DAYANIŞMA SENDİKASI GENEL SEKRETERİ DR. MUSTAFA TAMUR – Çok kısa konuşacağım.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

İki dakika...

BİRİNCİ BASAMAK SAĞLIK ÇALIŞANLARI BİRLİK VE DAYANIŞMA SENDİKASI GENEL SEKRETERİ DR. MUSTAFA TAMUR – Ben üniversitedeyken hocalarım birinci basamağın tanımını anlatırken hep duyduğum şeyler kronik hastalıkların önlenmesi, anne sütünün önemi vesaire.... Bunları buradaki hocalarım çok iyi biliyor. Oysa bizi, birinci basamağı ikinci basamakla

entegre etmeye çalıştırılan iki madde bu yasa tasarısının içinde var. Evet, enstitü çok önemli, kanserle mücadele çok önemli ama yasa tasarısına ekstradan sokulan iki madde çok ciddi bir şekilde birinci basamağı sakatlamaktadır. Bu sakatlık yüzünden önümüzdeki dönemde bizim motivasyonumuz azalacaktır.

BAŞKAN – Hangi maddeler?

BİRİNCİ BASAMAK SAĞLIK ÇALIŞANLARI BİRLİK VE DAYANIŞMA SENDİKASI GENEL SEKRETERİ DR. MUSTAFA TAMUR – 23 ve 39.

BAŞKAN – Değerli arkadaşımız bununla ilgili konuştu, ben de notumu aldım, zamanı daha iyi kullanmak bakımından...

BİRİNCİ BASAMAK SAĞLIK ÇALIŞANLARI BİRLİK VE DAYANIŞMA SENDİKASI GENEL SEKRETERİ DR. MUSTAFA TAMUR – Ama geçmişe atıf yapılmasını rica edeceğim çünkü biliyorsunuz, bir önceki torba kanunda hekimler ve hemşirelere “En az sekiz saat nöbet tutulur.” dendi. Dünyanın hiçbir yerinde bir yasada “En az sekiz saat” diyerek en az süre belirtilmez. Bu ne demektir? En üst süresi sınırsızdır. Böyle bir yasa olamaz. Bunun kaldırılmasını, ihtiyaç hâline getirilmesini rica ediyoruz. Bu, gerçekten, bizim için, 44 bin kişi için çok önemli.

BAŞKAN - Değerlendireceğiz efendim.

Buyurun anestezi...

TÜRK ANESTEZİYOLOJİ VE REANİMASYON DERNEĞİ BAŞKANI PROF. DR. NESLİHAN ALKIŞ – Sayın Başkan, değerli komisyon üyeleri, değerli vekillerim, Sayın Rektörüm; öncelikle tabii bir sivil toplum örgütü olarak burada bulunmak ve bu yasa tasarısında söz sahibi olmak adına çok mutluyuz. Öncelikle onu söylemek istiyorum.

Ben Türk Anestezi Derneği Başkanı olarak burada yer almaktan çok mutluyum.

Birazcık da olsa, izin vererseniz, Türk Anestezi Derneğinden bahsetmek istiyorum.

BAŞKAN – Hocam, lütfen, zamanımızı daha rantabl kullanalım.

TÜRK ANESTEZİYOLOJİ REANİMASYON DERNEĞİ BAŞKANI PROF. DR. NESLİHAN ALKIŞ – Peki. Tamam, Hocam. Üç dakika, söz veriyorum. Haklısınız.

Türk Anesteziyoloji ve Reanimasyon Derneğinin, bugün, Türkiye'deki 5.500 uzmanı adına ben buradayım. İsterseniz, onu söylemek istiyorum.

Şöyle: Benim burada söz alma sebebim, 20 ve 21'inci maddelerle ilgili. Biraz önce, Arzu Hoca Dâhilî ve Cerrahi Yoğun Bakım Derneği adına konuştu. Bu maddelerle ilgili bizim fikrimiz şöyledir: Biz, Sağlık Bakanlığının hazırladığı bu yasa tasarısındaki bu maddeleri şiddetle destekliyoruz. Şöyle ki: Şu anda Arzu Hoca'nın bahsettiği “Yetkisiz yoğun bakımlarda insanlar olacak.” dediği yoğun bakımlar şu anda tam 1.172 anestezi ve reanimasyon uzmanı tarafından hizmet verilmekte olan yoğun bakımlardır ve sadece 166'sı yoğun bakım belgesiyle belgelenmiş durumdadır. Biz, bu yasa tasarısıyla bu istisnai yoldan tabii ki hak edenlerin, tabii ki yoğun bakımlarda emeği geçip orada eğitim almış olan kişilerin belli bir sınavla ve sınavın arkasından da belli belgelendirmelerle hak kazanmasından yanayız. Hiçbir zaman 3 bin, 4 bin kişi olmayacak bu çünkü 800 kişi başvurdu daha önce de, muhtemelen bu 1.172 kişinin hakkını savunmuş oluyoruz. Biz bunu şiddetle destekliyoruz.

Bir başka amacımız da anestezi ve reanimasyon uzmanlarının yoğun bakım eğitimi vermekteki en sıkı, en uzun süreli yoğun bakım eğitimi veren anestezi ve reanimasyon uzmanlık ana dalı olduğunu da özellikle söylemek istiyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz de teşekkür ediyoruz.

TÜRK YOĞUN BAKIM DERNEĞİ BAŞKANI PROF. DR. NECMETTİN ÜNAL – Aynı konuda, Türk Yoğun Bakım Derneği Başkanı...

BAŞKAN – Buyurun Hocam.

TÜRK YOĞUN BAKIM DERNEĞİ BAŞKANI PROF. DR. NECMETTİN ÜNAL – Sayın Başkan, değerli komisyon üyeleri, sayın rektörler, değerli sivil toplum örgütü üyeleri; fikrimizi beyan etme şansı yarattığınız için çok teşekkürler.

Efendim, ben bir anesteziyoloji ve reanimasyon uzmanlığı üstüne yoğun bakım yan dal uzmanı olan Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinin öğretim üyesi ve orada Yoğun Bakım Bilim Dalı Başkanıyım. Aynı zamanda da Türk Yoğun Bakım Derneğinin Başkanıyım.

Türk Yoğun Bakım Derneği, otuz altı senelik ve Türkiye’de ilk kurulan en büyük yoğun bakım derneğidir: Toplam 1.200 üyemiz vardır ve şu ana kadar yoğun bakım yan dal uzmanlık belgesi alan Türkiye’deki tüm uzmanların yüzde 80’i bizim üyemizdir. Dolayısıyla, bu konuda fikir yürütme açısından ağırlıklı olarak sözlerimizin büyük bir zümreyi yansıttığını açıkça söyleyebilirim.

Efendim, yoğun bakımın tarihçesinde anestezi geliyor vesaire geliyor. Bunlar enteresan değil ama yoğun bakım multidisipliner bir branştır. Birçok branşın bunu beslemesi de son derece doğaldır ama dünyada bunun çıkış yeri hep anestezi olmuştur ancak daha sonra diğer branşlar da bunu yüklenmiştir. Avrupa Yoğun Bakım Derneğinin üye portföyünün yüzde 52’si anesteziistlerden oluşmaktadır ve Türkiye’de de şu anda anestezi kökenli yoğun bakımcılar büyük oranda hizmeti yürütmektedirler.

Sağlık Bakanlığının bilgilerine göre -çok net değil bu bilgiler- şu anda yoğun bakımlarda 1.500’den fazla değişik branşlardan arkadaşımız çalışmaktadır ve Neslihan Hoca’nın dediğine göre 1.170 civarı anestezi kökenlidir.

Türkiye’de Sağlık Bakanlığının politikasıyla -yine rakamlar yanı sıra lütfen bürokratlarımız düzeltsinler- şu anda 16 bin ile 23 bin arasında yoğun bakım yatağı -hatta 26 bin olduğunu söyleyen bir veriye de ulaştım- vardır. Sonuçta, yoğun bakım yan dal uzmanlığının gündeme getirilmesinden sonra toplam 208 tane uzmanımız vardır ve bu 208 tane uzmanın bu hizmeti yürütmesi gerekmektedir. Diğer arkadaşlarımız, 1.500 civarındaki arkadaşımız bu belgeyi hak edemedikleri, alamadıkları için kırıntıdır, küskündürler, bu işi yapmak istememektedirler ve Türkiye’nin önünde yoğun bakımda çok ciddi problemler vardır. Bu nedenle, şu anda yoğun bakım hizmeti vermekte olduğu kanıtlanmış olan bütün yoğun bakım çalışanlarının -buna anesteziistler de dâhildir, diğer branşlar da dâhildir- yoğun bakım yan dal belgesi alabilmesi için sınırları iyi çizilmiş bir olanak yaratılmasının Türkiye’deki bu problemi çözme açısından doğru olduğunu düşünüyoruz ve bu nedenle, bu yasa taslağının sadece anesteziistlerle değil ama daha da genişletilerek herkes için, bu 6 branş için bir olanak hâline getirilmesini hakikaten teklif ediyoruz ve destekliyoruz.

Burada, Arzu Hoca’nın söylediği gibi, 4 bin kişinin yan dal uzmanlık belgesi alması diye bir şey söz konusu değildir, bu egzajere edilmiş bir rakamdır çünkü yoğun bakım yan dal uzmanlığına Türkiye’de başvuran -ki imtihan bile olmadan, sadece dosyaya başvuran- kişi sayısı 850’dir, erişkin yoğun bakımı için söylüyorum, bunun 208’i yan dal belgesini almıştır, geri kalan 600-650 kişi imtihanı göze alırsa ve imtihanda başarılı olursa bu belgeyi alacaktı, bir şartla en az üç sene yoğun bakımda çalıştığını kanıtlamak şartıyla. Dolayısıyla böyle 4 binler filan değil umut ediyorum ki en az 300 kişi olur. Daha fazla olacağını zannetmiyorum. Bu bile yeterli değildir.

Diğer taraftan, yoğun bakım eğitiminde her sene -başladık- 150 civarında uzman yetişiyor. 150 uzmanla biz açığımızı on seneden önce kapatamayız. Bu açığı kapatacak bir yöntem bulmak mecburiyetindeyiz. Bunlardan birisi de 21’inci maddede yazılan özelliştir. Yan dal uzmanlığına eleman veren ana dal uzmanlıklarının hiçbirisinde standart yoğun bakım eğitim süresi yoktur. Bunların içerisinde en uzun eğitim süresi anesteziyolojidedir ve Arzu Hoca’nın söylediği doğrudur, standardı da çok düzgün değildir ama yaklaşık belli merkezlerde bir sene kadar anesteziistler yoğun bakım yan dal eğitimi görmekte ama bu arada göğüs hastalıkları uzmanları eğitimleri sırasında dört aylarını yoğun bakımda geçirmektedir.

BAŞKAN – Şimdi Sayın Hocam, kusura bakmayın ben araya gireceğim, benim burada anladığım sizin görüşünüz Arzu Hanım’la aynı paralelde değil.

TÜRK YOĞUN BAKIM DERNEĞİ BAŞKANI PROF. DR. NECMETTİN ÜNAL – Hayır, değiliz efendim, kesinlikle değiliz.

BAŞKAN – Yalnız burada tabii ki böyle bir çelişki var acaba siz kendi aranızda bir konsensüs yapıp da bu nihai kararları bunu bize getirseniz, biz de burada onu tartışsak.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Farklı birim efendim, biri anestezi biri yoğun bakım.

BAŞKAN – Anestezi ama...

TÜRK YOĞUN BAKIM DERNEĞİ BAŞKANI PROF. DR. NECMETTİN ÜNAL – Ben anestezi derneği değilim efendim, Türk Yoğun Bakım Derneğini temsilen buradayım.

BAŞKAN – Arzu Hanım da yoğun bakım.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Başka bir yer dediler.

BAŞKAN – Tamam, Hacettepe’nin Ankara Üniversitesinin hocaları. Şimdi ikisi de yoğun bakım. İki yoğun bakım hocası var ve ikisinin fikirleri ayrı. Şimdi bu iki fikrinde bir uyum içine gelip burada nihai bir kararla biz de kararlaştırsak daha güzel olmaz mı? Hocam bunu böyle yapalım. Yani şimdi bu konuyu temel olarak bilen kişiler sizlersiniz. Biz üniversite kaynaklı yeni doğan yoğun bakımcı olduğumuz için bu konulara daha yakınız ama siz ikiniz apayrı iki şey söylüyorsunuz, birisi olsun birisi olmasın. Şimdi burada

biz kanun yapıcı olarak bunun herkesi memnun edecek ve topluma yararlı olacak bir ortak noktasını bulmak durumundayız ama önce sizin ortak noktayı bulmanız lazım Hocam.

TÜRK YOĞUN BAKIM DERNEĞİ BAŞKANI PROF. DR. NECMETTİN ÜNAL – Efendim biz bir uzlaşma içerisinde olabiliydik keşke bu noktalara gelinmezdi diye düşünüyorum ve bu noktaya gelmemizdeki temel faktörlerden birisi de şudur: Yoğun bakım yan dal uzmanlığı belgesi verilmesinin yan dal uzmanlığından ziyade akademik bir pozisyon olarak değerlendirilmesidir. Sağlık Bakanlığı bununla ilgili şartları çıkardığı zaman -hepiniz akademisyensiniz, hekimsiniz- 5 tane SCD yayın istedi. Şu anda yan dal uzmanlık öğrencisi olan...

BAŞKAN – Yan dallar ilk kurulurken öyle oluyor tabii.

TÜRK YOĞUN BAKIM DERNEĞİ BAŞKANI PROF. DR. NECMETTİN ÜNAL – Ama bu şu anda pratik hayatta yoğun bakımı çok uzun süredir yapmasına rağmen akademik olarak bunu yapmayan ancak yoğun bakıma hâkim olan ve Türkiye’de bu işlevi yürüten çok farklı branşlardan arkadaşlarımızın küskünlüğü ve bu işten ayrılma talebiyle sonuçlanacaktır.

BAŞKAN – Ama Hocam, Arzu Hanım da diyor ki, o da kendi açısından diyor ki: Bu işte arkadaşlarımızın küskünlüğü. Hemen hemen aynı cümleleri kullanıyorsunuz ama tamamen birbirine zıt kullanıyorsunuz.

MEHMET HABERAL (Zonguldak) – Bir öneride bulunabilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Hocam, buyurun, sizi de kırmayalım.

MEHMET HABERAL (Zonguldak) – Şimdi arkadaşlar kriterlerini koysunlar, size getirsinler çünkü kriter koymadan tabii, doktor beyin hakkı olabilir, yani biz orada akademik bir imtihan yapmıyoruz. Gerçekten yoğun bakımlar çok önemli hastalar için, kriterlerini koysunlar arkadaşlar.

BAŞKAN – Hocam, yalnız şu var: Bir yan dal sınavı yapılmış. Yapıldı mı Arzu Hocam?

TÜRK DAHİLİ VE CERRAHİ BİLİMLER YOĞUN BAKIM DERNEĞİ TEMSİLCİSİ PROF. DR. ARZU TOPELİ – Zaten yapılıyor.

BAŞKAN – Bir yeni doğan yan dal sınavı yapılmış.

NECMETTİN ÜNAL – Yan dal sınavı yapılmadı efendim, öyle bir sınav yok efendim. Sınav yapılmadı efendim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – O YDUS efendim, yan dal giriş sınavı.

TÜRK DAHİLİ VE CERRAHİ BİLİMLER YOĞUN BAKIM DERNEĞİ TEMSİLCİSİ PROF. DR. ARZU TOPELİ – Ama o ayrı bir şey uzman olmayı gerektirmiyor. Şu anda insanlar kariyerlerini bırakıp o snava giren ve başarılı olanlar zaten eğitime başladılar ve hızla da her yıl 150 kişi bu eğitimi zaten alıyor. Yani yoğun bakımcı ihtiyacını elbette karşılamamız bu ülkenin sorunlarını çözmemiz lazım.

BAŞKAN – Hocam, ben sizin ikinizi de çok iyi anladım. Bunu yine beraber konuşalım, burada bağlamayalım onu, Aytuğ sen de, burada bunu konuşalım ve bir sonuca varalım çünkü farklı fikirler var. Her iki fikirde kendi açısından haklı, haklı görünüyor ama biz onu bir şeye sokalım yani.

TÜRK YOĞUN BAKIM DERNEĞİ BAŞKANI PROF. DR. NECMETTİN ÜNAL – Efendim, o zaman ben sizden şunu rica ediyorum: Biz yazılı olarak Arzu Hoca’yla da bir araya geliriz. Uzlaşırız, uzlaşamayız ama biz fikirleri size iletiriz yazılı olarak ama burada sözlü olarak şunu belirtmek istiyorum: Biz Sağlık Bakanlığınca getirilmiş olan yasa teklifindeki 20 ve 21’inci maddeleri desteklemekteyiz Türk Yoğun Bakım Derneği olarak.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRK SAĞLIK-SEN TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri Komisyon üyeleri; hepinize Türk Sağlık Sendikası adına saygı ve sevgiyle hürmetlerimi sunuyorum.

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının Kurulmasıyla Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’na bizlerin de görüşlerini almanızdan dolayı teşekkürlerimi sunuyorum.

Burada amaç ve kapsam değerlendirmesine bakıldığında Türkiye’deki teknolojinin ve sağlık, bilim ve teknolojinin daha ileriye gitmesi adına hizmet vereceği amaç ve kapsamda açıkça belli. Burada Türkiye’de tıp fakültesi bulunan üniversitelerimizin bu hizmeti verdiğini hep beraber görüyoruz ama ne hikmettir ki bugün üniversite hastanelerimiz ekonomik krizle boğuşmaktadır. 2010-2011 yılında binlerce, 175 bin 4/B’li arkadaşımıza kadro verildi, bunların birçoğu da üniversitelerde maaşları hâlâ üniversitenin döner sermayelerinden ödenmektedir. Bu da ekonomik krizin özellikle üniversitelerdeki en büyük unsurlardır diye düşünüyorum.

Tabii, buralar bilim yerleri, buraların daha iyi geliştirilip bu ülkeye dünya standartlarında bir hizmet vermesinin önü açılması adına üniversite hastanelerinin Sağlık Bakanlığına devri söz konusu değil de buraları geliştirme adına gayret gösterilirse daha faydalı olacağını düşünüyorum. Geçmişteki Sayın Sağlık Bakanımızın Sağlık Bakanlığına bağlamayla ilgili ciddi düşünceleri vardı. Bu gezdiğimiz her üniversite tıp fakültesinde gördüğümüz imkânlar veya çalışanların sunmuş olduğu, söylemiş olduğu şeyler Sağlık Bakanlığıyla birleşmeyi kabul etmemektir.

Özellikle madde 22’de ifade edilen 290 sayılı Sağlık Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu’ndan önce her hastanemiz kendine münhasır bu kanunu oradaki döner sermaye komisyonlarındaki üyelerin belirleyeceği miktarlar neticesinde hekim ve hekim dışı çalışanlara ödeme yapılıyor idi. Burada, bilmiyorum ben mi yanlış gördüm, bu yetkiyi Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumuna bağlı olan birliklerin de yani genel sekreterlerin de hesaplamaya yetkili olacağı veya oranları belirlemede yetkili olacağı gibi bir unsur var. Bu şu şekliyle çok yanlış: Türkiye’de bugün hekim dışı çalışanların almış olduğu döner sermaye diye bir şey yoktur, sadece 375’in ek 9’unda belirtilen tüm devlet memurlarının almış olduğu ek ödeme miktarıdır. Yani kişinin unvan ve derecesine göre almış olduğu bir ücrettir, bu da 500 lirayla 1.100 lira arasında değişir. Bunun üzerinde sağlık personeli herhangi bir ek ödeme alamamaktadır. Bu da Türkiye’de özellikle sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan ebe, hemşire, sağlık memuru, anestezi teknisyeni velhasıl bir ekip zinciri içinde görev yapan ve geçmişte de Mediste komisyonlar kurulup şiddeti önleme adına bir sürü çaba harcanırken bu insanların, bu alacakları 3 kuruşu göz dikilmemeli diye düşünüyorum.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Kaçınıcı madde hakkında konuşuyorsunuz?

TÜRK SAĞLIK-SEN TEMSİLCİSİ – 22’nci madde.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ne diyor orada?

TÜRK SAĞLIK-SEN TEMSİLCİSİ – Buruda diyor ki: 209 sayılı Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kurumları ve esnlendirme rehabilitasyon tesislerine verilecek Döner Sermaye Hakkındaki Kanun’un 5’inci maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir: Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu bu fıkrafta öngörülen oranları kamu hastane birlikleri bazında hesaplamaya da yetkilidir.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bu iyi bir şey değil mi Başkanım?

TÜRK SAĞLIK-SEN TEMSİLCİSİ – İşte, ben de yanlış anlamamak adına, bunun doğru olduğunu ifade etmek adına, bu hesaplamayı genel sekreterlik acaba ek ödemenin üzerine çıkarmayacak mı? Yani buradaki hesaplama her ne kadar gelir düzeyinde dağıtılır ise de burada bir takdir yetkisi var.

BAŞKAN - Şimdi Başkanım, onu o maddeye geldiğimiz zaman maddeleri tek tek... Şimdi geneli üzerinde konuşuyoruz ya.

TÜRK SAĞLIK-SEN TEMSİLCİSİ – Ben de geneli üzerinde ifade edeceğim evet.

Yani buradaki tereddüdümüz şu: Sadece yardımcı sağlık personeli veya hekim olarak çalışan arkadaşlarımızın almış olduğu döner sermayelerde... Biliyorsunuz 209 sayılı Yasa gayet nettir. Burada sadece hesaplamada etkisi olmayan, bu işin içinde olmayan genel sekreterin bu işe müdahil olduğunda farklı şeylerin ortaya çıkacağı tereddüdü var. Nedir mesela? A hastanesinin geliri yüksektir, orada çalışan arkadaşımız daha çok döner sermaye almaktadır ama B hastanesindeki hastanede çalışan geliri az olduğu için daha düşük almaktadır. Bunların hepsi toplanıp sadece genel anlamda bir miktar belirlenirse bu sıkıntı yaratır. Bunu ifade etmek adına birliğe yetki verilmesini düşünüyorum.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Tam tersi Başkanım yani şimdi bir hastane az alıyor, öbürü çok alıyor. Bu diyor ki: Birlik olarak hepsini toplayın, bir hastanede yüzde 65’ini geçmesin, eşitleyeyim.

TÜRK SAĞLIK-SEN TEMSİLCİSİ – Üst düzeyde eşitlemiş olsa amenna ama bunu alt düzeyde eşitlerse... Eşitleyebilir mi? Eşitleyebilir Sayın Vekilim.

SAĞLIK BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Yüzde 50 limiti var.

TÜRK SAĞLIK-SEN TEMSİLCİSİ – Yüzde 50 zaten oran olarak dağıtılması gereken miktar.

BAŞKAN – O alt limit değil mi?

TÜRK SAĞLIK-SEN TEMSİLCİSİ – Alt limit olarak.

SAĞLIK BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Yüzde 50 dağıtılması gereken...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ama birliğin değil mi, birliğin ortalama?

BAKANLIK TEMSİLCİSİ – Evet, efendim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ama bir hastanenin yüzde 65’ini geçemez diyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Küçük hastanelerimizdekilerin gelirleri az olduğu için onlarda da yüzde 65'e kadar onu yükseltiyoruz efendim, 50'yi 65'e çıkarıyoruz.

TÜRK SAĞLIK-SEN TEMSİLCİSİ – Bunu iyi niyetle görmek istiyoruz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Küçük hastanelerin geliri az olduğu için o miktar...

BAŞKAN – Bu iyi yani koruyor bu şeyi.

TÜRK SAĞLIK-SEN TEMSİLCİSİ - Zaten bu özellikle döner sermaye sisteminin bu anlamdaki eksikliklerini ortaya koyuyor. Yani bir hastanenin gelirini yükseltmek adına çok yoğun bir çalışma içinde ama geliri az olan veya hastası az olan kişiler...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bu maddeye karşı mısınız?

TÜRK SAĞLIK-SEN TEMSİLCİSİ – Biz bu maddeye bu şekliyle karşıyız yani burada...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ne istiyorsunuz?

TÜRK SAĞLIK-SEN TEMSİLCİSİ – Yani burada diyoruz ki: Bu oranların sadece genel sekreterlikler nezdindeki kişilerin uhdesinde kalmasın.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Yetmez diyorsunuz.

TÜRK SAĞLIK-SEN TEMSİLCİSİ – Yetmez diyoruz evet, yükselmesi gerekir diyoruz.

Gene 23'üncü maddede 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun ek 33'ünde belirtilen fazla mesai ücretlerinin ödeme usulü ek 33'e göre verilir. Burada da toplum sağlığı merkezleri ve aile sağlığı merkezlerinde çalışan arkadaşlarımız da altmış saate kadar her ay fazla mesai verileceğiyle ilgili bir hüküm ekleniyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – 23'de?

TÜRK SAĞLIK-SEN TEMSİLCİSİ – 23'te evet.

Tabii yirmi dört saat kuralına göre çalışan hastanelerimizde yoğun personel eksikliği ve yoğun bir iş gücü var. Bu iş gücünü 1 kat daha artırarak fazla mesai yaptırmak insanın telafisi olmayan hatalara sebep olabilir. Bunu önlemek adına cazip hâle getirmek ve öncelikle ek 33'teki oranların bir kere miktar olarak yükseltilmesi... Yani kişinin isteğine bırakılması gerekir. Bugün bir hemşire arkadaşımızın bir saatlik mesai ücreti bin lira, 2 bin lira. Yani bunu kabul edecek hiç bir sağlık çalışanı olamaz. Bunun için bu oranların yükseltilip kişinin isteğine bağlı fazla mesai yaptırılması gerekir diye düşünüyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Diyorsunuz ki: Bir önceki kanunda en az sekiz saat olan bir ek önerge verin, bunu isteğe bağlayın. Bunu da yine isteğe bağlı bir şekilde isteyen gençler, evlenecekler nöbet tutsun istiyorsa...

TÜRK SAĞLIK-SEN TEMSİLCİSİ – İsteğe bağlıdır, fiyatı...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – 60'a göre ne yapalım biz?

TÜRK SAĞLIK-SEN TEMSİLCİSİ – Burada 60'la kısıtlamayalım. Yani bazen şu uygulama da oluyor:

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Gece çalışanları zaten yüz 30'u geçemiyor.

TÜRK SAĞLIK-SEN TEMSİLCİSİ - Yüzde 30'u geçemiyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Yüzde 30 değil, 130 saati.

TÜRK SAĞLIK-SEN TEMSİLCİSİ – 130 saati kanun da geçemiyor. Kanun icap nöbetinde 120 saat...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Gündüz çalışacakların hem de hastanede çalışan kadar nöbet parası alacak.

TÜRK SAĞLIK-SEN TEMSİLCİSİ – Onu ifade etmek istemiyorum.

BAŞKAN – İsteğe bağlayalım diyor.

TÜRK SAĞLIK-SEN TEMSİLCİSİ – Şimdi bakın, burada kanun ne diyor? “Devlet memurunu 130 saate kadar çalıştırabilirsiniz.” Bakın çoğu hastanede icap nöbeti şeklinde tutulan ve yedek personel diye tutturulan bir nöbet var. Böyle bir şey ne yasada var ne yönetmelikte var.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Hangi hastane, böyle var mı, hangi hastanede var öyle?

TÜRK SAĞLIK-SEN TEMSİLCİSİ – Örneklerini verebiliriz, düzeltme noktasında gayret gösterilecekse. “120 saate kadar icap nöbeti tutturulur.” diyor, 220 yirmi saat icap tutan insanlar var, arkadaşlarımız var. Bunun önünün kesilmesi lazım.

Geçici madde 68'e de atıfta bulunmak istiyorum. Burada sağlık personeli, özellikle hekim dışı çalışan arkadaşlarımızın binlercesi ön lisans mezunu. Ön lisans mezunu olan bu arkadaşlarımız lisans tamamlama hakkı istiyor. Bunu önceki Sağlık Bakanımız da ifade etti, bizler de yeni Sağlık Bakanımızla da görüştük. Çevre sağlığı teknisyeni, anestezi teknisyeni, ebe, hemşire, bunun gibi ön lisans mezunu binlerce sağlık çalışanı var. Bu konuda geçmişte ebe, hemşire ve sağlık memurlarına lisans tamamlama hakkı verildi,

Erzurum ve Samsun'daki üniversitelerde ama diğer ön lisans mezunu olan ve bugün çeşitli üniversitelerde ön lisans bitiren, açık öğretim dâhil, bu arkadaşlarımızın lisans tamamlamayla ilgili üniversitelerde bölüm olmadığı için maalesef lisans tamamlama hakları uygulanmıyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Hangi madde?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – 33 galiba.

TÜRK SAĞLIK-SEN TEMSİLCİSİ – Burada biz şunu özellikle söylemek istiyoruz: Yani bu geçici 68'e konarak... İnşallah inanıyoruz ki çünkü sadece kanunla bu işin düzelmeyeceği aşikâr. Belki engel yok idi ama bunun belki kanunla yapılabileceği hükmü getirildi. En kısa sürede Sağlık Bakanlığına dair çalışanların değil tüm üniversite hastanesi çalışanlarının da bu haklardan faydalanması... Çünkü orada kısıtlama getirilmiş, öncelikle Sağlık Bakanlığı personeli, biz tüm sağlık personelinin bu lisans tamamlama hakkından faydalanması gerektiğini düşünüyoruz.

BAŞKAN – Başkanım, tamam mı, bitirecek misiniz?

TÜRK SAĞLIK-SEN TEMSİLCİSİ – Hemen iki dakikanızı Sayın Başkanım...

Gene madde 39'da bu Halk Sağlığı Kurumunca belirlenen aile sağlığı merkezlerindeki çalışma saatleri dışında acil başvuru hastalara hizmet vermek üzere, bunun altını özellikle çiziyorum, aile hekimleri ve aile sağlığı elemanları ile gerektiğinde Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşları personeline nöbet görevi verilebilir. "Gerektiğinde" diyor, bu gerektiği eğer genel anlamda... İllerde çünkü sıkıntı var aile sağlığı personeli arkadaşlarımızın hepsini acillerde görevlendiriyorlar. Bunun yanında bunda anlamış olduğumuz şu: Aile hekimleri ve aile sağlığı elemanları da acaba aile sağlığı merkezlerinde acil hizmeti vermeye mi devam edecek? Zaten bu anlamda şu anda özellikle sayısal noktada baktığımızda 21 bini bulması gereken aile hekimliği bugün 19 bin, 20 binlerde, yeterli sayıda aile hekimi yok.

Bunun yanında, aile sağlığı personelleri eksik ve bu arkadaşlarımız hem sayısal hasta bakımı yaparken "Bu noktalarda belli saatlerde şu kadar nöbet tutma zorunluluğu var." diye kanunla emredici hâle getirir isek burada illerde özellikle aile bütünlüğünden tutun Anayasa'daki angarya şekline... Düne kadar da bu kanun çıkmayısıcaya kadar bu arkadaşlarımız nöbet tutuyordu ama bir kuruş para alamıyorlardı.

Biz, buradaki, özellikle Sağlık Bakanlığına bağlı kuruluşlardaki diğer kurumlarda, hastanelerde çalışan arkadaşlarımıza da buralarda görev verilmesi -3 tane kurum olan sağlık müdürlüğü, halk sağlığı ve Kamu Hastaneleri Kurum- genel anlamda 3 kurum olması bir anlamda yanlış bir politika olduğunun da göstergesidir. Çünkü personel yetersizliği... 3 kurum ayrı ayrı kendince işlem yapmaktadır fakat geçici görevlendirmeler kurumlar arasında had safhadadır. Bu da çalışanların moral ve motivasyonunu bozmaktadır.

Ben bu duygu ve düşüncelerle komisyonunuza teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Başkanım, teşekkür ediyoruz biz de.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sözü tutmasınlar mı yani 39'da?

TÜRK SAĞLIK-SEN TEMSİLCİSİ – Tutmasınlar yani burada zorunlu kanuni nöbet verilmemesi gerekir, kendi görev...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hocam, bir de şunu söyleyeceğim: Bu, acil başvuru hastalara hizmet verecek -belki arkadaşlar bizi aydınlatırlar- yani her görev verilen ASM bir acil defibrilatörüyle, monitörüyle o hâle mi getirilecek, yoksa... Acil ne demek yani? Acil başvuru hasta geldi, göğsü ağrıyor, ne yapacağız? Çünkü, bildiğim kadarıyla, ASM'lerin donanımında monitör yok, defibrilatör yok, bir şey yok. Yani, acil geldi, kanıyor hasta, ne yapacak mesela?

BAŞKAN – Ona müdahale etmeyecek de onlar, Aytuğ, o değil de mesela gecenin bir vakti hastanın ölüm olayı oluyor ve ona bir defin ruhsatı vermek gerekiyor ve doktor bulamıyor bazen insanlar.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hocam, burada "Acil başvuru hasta" diyor, cenaze değil.

BAŞKAN – Buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bunun çıkış sebebi, tabii ki acillere başvurunun çok olması. Hastaların yaklaşık dörtte 1'i acile başvuruyor. Özellikle de cumartesi, pazar ve mesai saati sonrası aciller çok yoğun oluyor. Bir de aciller şehrin belli bir bölgesinde, diyelim ki orta ölçek bir şehirde bir devlet hastanesi ve belli bir merkezde bulunuyor ve daha basit giderilebilecek, tedavi edilebilecek, diyelim ki üst solunum yolu enfeksiyonu gibi daha basit, yani sizin dediğiniz gibi defibre edecek değil de yani o amaca yönelik...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – "Acil" diyor Hocam.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Yok, yok, o amaca yönelik yani aile sağlığı merkezlerinden bazılarını, hepsini değil, herhâlde seçecek Bakanlığımız.

BAŞKAN – Neye göre ayrılıyor o?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Neye göre ayrılacak?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Nüfusun yoğunluğuna göre herhâlde değil mi?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – İyi niyetini anlıyorum, gerekçeni de anlıyorum ama burada o yazmıyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – O şekilde olması gerektiğini ben...

BAŞKAN – Sorumluluk olayı farklı bir şey.

Buyurun Zafer Bey, sizi dinleyelim burada biz.

SAĞLIK BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Efendim, eğitim aile sağlığı merkezi olarak tanımladığımız, aile hekimliği asistanlarının da görev yapacağı, 4 veya 4'ten daha büyük birimi olan aile hekimliği merkezleri ve bunlar genellikle hastanelerimize yakın birimler olarak seçilecek. Tüm aile sağlığı merkezlerinde nöbet uygulaması ya da mesai dışı çalışma modeli uygulanmayacak.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Buraya o zaman bir yönetmelik ekleyeceksiniz.

SAĞLIK BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Tabii ki efendim. O yönetmeliğimiz şu anda yazıldı, Maliye Bakanlığında görüş için bekliyor.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Peki, oranın donanımını yapacak mısınız defibrilatörüyle falan?

SAĞLIK BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Tabii ki efendim, aynen öyle.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ek önerge mi verilecek buraya o zaman?

BAŞKAN – “Hastanenin yanında” diyor ama.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Donanımını kim yapacak?

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Sağlık Bakanlığı yapacak.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Tamer Hocam, aile sağlığı merkezlerinin donanımını hekimler cebinden yapıyor. Güzel de bu...

SAĞLIK BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Aytuğ Hocam, bu merkezler ilgili hastanelerimizle ailesiye hâle getirilecek, burada bu bahsettiğiniz donanımları hastanelerimiz temin edecek.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Anlıyorum da burada yok, siz gittiniz, başka bir adam geldi, oturdu, “açtım” dedi, ne yapacağız? Yok burada böyle bir şey.

SAĞLIK BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Hocam, Aile Hekimliği Kanunu'na ilave bir yönetmelik hazırlandı “Eğitim ASM Yönetmeliği” diye. Şu anda diğer bakanlıklarda görüş için dolayışıyor, en yakın zamanda yayımlanacak. Bunun içinde var efendim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Arkadaşlar, kanunda olmayan bir şeyi yönetmelikle çıkarırsanız kanun geçerlidir.

SAĞLIK BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Diğer Aile Hekimliği Kanunu'na atıf yapılarak hazırlandı efendim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ama orada böyle bir şey yok.

SAĞLIK BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Yok, kanunda yok efendim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Yok zaten. Kanunda olmayan bir şeyi yönetmelikle... Bakın, yönetmelikler kanuna dayanır. Kanunda olmayan bir şeyi yönetmelikle düzenlerseniz bu olmaz. Bu, iyi niyetli düşünen hepimizin, evet, iyi niyeti böyledir ama gelir bir bakan der ki: “Kardeşim, ben bu aile sağlığı merkezini acil olarak belirledim.” Bakıyorsun kanuna, defibrilatörünü de, monitörünü de, her şeyini, masasını, sandalyesini de doktor cebinden alıyor.

SAĞLIK BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Şu anda alıyorlar zaten efendim, orada hepsi var. Standart...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Standardında yok...

SAĞLIK BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Var, standart zaten şu anda.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bütün ASM'lerde defibrilatör mü var?

SAĞLIK BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Evet.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – İyi, peki.

SAĞLIK BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Yani kalite kriterlerinden bir tanesi zaten, mutlaka bulundurmak zorundalar. Şu andaki mevcut aile hekimlerinin kullandığı sözleşmeli ASM'lerin tamamında defibrilatör bulunmak zorunda.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Orada acil müdahale, göğüs ağrısıyla gelen bir hastada problem olduğu zaman çok büyük sıkıntı yaşayabiliriz.

SAĞLIK BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Şu anda da zaten normal poliklinik hastalarında... Efendim, benim eşim de aile hekimi. Prekordiyal ağrı şikâyetiyle gelen hastanın ilk müdahalesini -oksijen vermek, damar yolu açmak, gerekirse monitörize etmek- 112 gelene kadar stabilize etme uygulamalarını yapıyorlar aile hekimleri.

BAŞKAN – Aytuğ, karşılıklı şey yapalım...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Mecburen, çünkü anlamamız lazım neyin ne olduğunu.

BAŞKAN – Başkanım, buyurun.

SAĞLIK-SEN GENEL BAŞKANI METİN MEMİŞ – Sayın Başkan, değerli komisyon üyeleri, çok değerli katılımcılar; ben de hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Tabii, bir önceki toplantıyı geçtiğimiz yıl eski binada yapmıştık ve eğer o toplantıdaki aile hekimlerine nöbet tutturulmasına ilişkin düzenlemede tekrardan düzenleme gereği duyulduysa bu işin çok paylaşılmadan, aslında detaylı bir şekilde görüşüp orta bir noktayı bulmadan yapıldığının da açıkçası bir göstergesidir.

O zaman biz yetkili sendika olarak şunu önermiştik: Aile hekimlerini acile sokmayın, hastaneye sokmayın. Aile hekimlerinin görevi, koruyucu sağlık hizmetleri. “Zorunluluk değil, gönüllülük usulüne göre olsun.” diye o zaman söylemiştik. Ama bugün yapılan kanuni düzenlemede yine gönüllülüğü getirmeyip aile sağlığı merkezlerinde nöbet tutulmasına ilişkin bir düzenleme yapılıyor. Umuyorum ki altı ay sonra tekrardan biz bu düzenlemenin yeniden yapılmasıyla, başka bir torba yasada yeniden değiştirilmesiyle alakalı bu komisyona gene davet edileceğiz diye düşünüyorum. Onun için, burada, şu anda, bakın, Kamu Hastane Birlikleri genel sekreterlerine sorarsanız, hastane yöneticilerine sorarsanız, maalesef hem yöneticiler hem acilde çalışan hekimlerimiz hem diğer çalışanlarımız aile hekimlerinin acilde nöbet tutmalarını neredeyse istemiyorlar. Çünkü şu anda ciddi bir yoğunluk söz konusu, zorunluluktan dolayı aciller doldu. Oradaki hekim arkadaşlarımızın en kolay performans sağladıkları yeşil alan hastaları maalesef aile hekimlerine verilmiş durumda ve orada ciddi bir kaynak da hiç ihtiyaç olmadan maalesef aile hekimlerine veriliyor. Söylemek durumunda kalıyorum.

BAŞKAN – Ama aile hekimleri de istemiyor bunu zaten.

SAĞLIK-SEN GENEL BAŞKANI METİN MEMİŞ – Zaten aile hekimleri de istemiyor. Aile hekimleri istemediğine göre, aynı şekilde...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Acilciler de istemediğine göre...

SAĞLIK-SEN GENEL BAŞKANI METİN MEMİŞ – ...hastanedeki acilciler de istemediğine göre, kaynak israfı olacağına göre...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ben bir önerge vereyim mi Sayın Başkanım?

SAĞLIK-SEN GENEL BAŞKANI METİN MEMİŞ – Bakın, Sayın Vekilim, şimdi, burada zorunluluğu kaldıralım, sekiz saat zorunluluğu kesinlikle kaldırılсын, burada gönüllülük usulüne göre olsun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Tamam.

SAĞLIK-SEN GENEL BAŞKANI METİN MEMİŞ – Bakın, burada bir çözüm şöyle bulalım isterseniz...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Gönüllülük olmaz ya, gönüllü kim gidecek?

SAĞLIK-SEN GENEL BAŞKANI METİN MEMİŞ – Sayın Vekilim, bakın, önceki kanun ve önceki yönetmelik zaten aile hekimine ihtiyaç olduğunda acilde nöbet tutmasına imkân tanıyordu zaten. Böyle bir imkân vardı yani aile hekimleri zaten, özellikle entegre hastanelerde, küçük ilçelerde, beldelede nöbet tutmak durumundaydı, zaten tutturuluyordu. Şu anda sistem herkesi nöbete zorlar hâle geldi. Bunun değiştirilmesini biz arzu ediyoruz Yani bunun yerine -ASM’leri ben de önermişim bir önceki toplantıda, evet-merkez ASM’ler olabilir, bunun yanında, biraz evvel Zafer Bey’in söylediği, hastanelerin yanındaki... Biz Avrupa’daki uygulamaları araştırdık. Hastanelerin yanına bir ASM merkezi kurmak kaydıyla da bu giderilebilir. Ama aile hekimliği, koruyucu sağlık hizmeti sunan bir merkezdir. Onun için, aile hekimlerinin acillere girmek yerine yani acillerdeki hasta yoğunluğunun önüne geçmek yerine yani palyatif bir çözüm getirmek yerine bilinçli hasta profili oluşturmamız gerekiyor.

Yaptığımız bir araştırma var. Şu an Türkiye’deki sağlık okuryazarlığına ilişkin hiçbir çalışma yapılmamış. Biz sendika olarak 5 bin kişi üzerinde 23 ilde bir araştırma gerçekleştirdik. Ön raporu inşallah önümüzdeki hafta çıkacak, kamuoyuyla paylaşacağız. Türkiye’deki sağlık okuryazarlığı şu anda çok düşük, yüzde 30’larda çıkıyor. Bulgaristan’ın da gerisindeyiz. Eğer biz acillerde yüzde 85 yeşil alan hastasından, acil olmayan vakadan bahsediyor isek bizim önceliğimiz bilinçli hasta oluşturmak; hastanın ne zaman, vatandaşın ne zaman hastaneye gideceğini sağlayacak tedbirler almak olmalı. Yoksa biz aile hekimlerimizi sistemin içine katmak kaydıyla bu

sorunu çözmeye çalışırsak maalesef hekimler arasında yani acilciler, aile hekimleri arasında da yine bir çatışma ortamı maalesef oluşmak durumunda kalıyor.

BAŞKAN - Başkanım, en zor şey mantalite değişimi. Tabii, o değişim olana kadar da -o, zamanla olan bir şey- tedbirlerimizi almak zorundayız.

SAĞLIK-SEN GENEL BAŞKANI METİN MEMİŞ – Başkanım, bunu sizinle paylaşacağız inşallah. Gerçekten çok verimli bir araştırma oldu. Bu, Türkiye'ye de yön verecek bir araştırma. İnşallah bundan sonraki süreçte Bakanlık eğer sağlık okuryazarlığının vatandaşlara uygulanması, bilinçli vatandaş oluşturma noktasında hem akılcı ilaç kullanımı hem sağlık okuryazarlığı konusunda inşallah bu eğitimler verilirse ümit ediyoruz -tabii ki uzun süre alacaktır ama-Türkiye'nin sağlığının sürdürülebilirliği bakımından en büyük ihtiyaktır. Onun için, biz zorunluluğun kaldırılmasını, gönüllülük usulüne göre aile hekimlerimize verilmesini talep ediyoruz.

Bunun yanında, yine, 22'nci maddede havuz sisteminden bahsedildi yani genel sekreterlikler bu düzenlemeyi yapacak. Bunu önemsiyoruz, çok önemli. Hatta ben burada Sayın Müsteşar Yardımcıma özellikle şeyi sormak istiyorum: Kamu hastane birlikleri bazında bir havuz düşünülüyor değil mi, havuz düşünüyorsunuz yani? Sanırım, havuz oluşturulacak ya da hastane puan ortalaması birlik puan ortalaması gibi dağıtılacak sanıyorum. Biz bunu çok önemsiyoruz. Hatta bunun tüm Türkiye'de bir havuz olarak uygulanması gerekiyor. Yani, sizin Ankara'daki 2 tane ortopedi uzmanınız 30 bin puan yapıyor. Bir hastanenin geliri iyi -bakın, çok çalışıyor değil, geliri iyi- oradaki ortopedi uzmanımız 7 bin lira alıyor, atıyorum, diğer hastanedeki ortopedi uzmanı 30 bin puan yapmasına rağmen oranın geliri kötü diye oradaki arkadaşımız 3 bin lira alıyor. Şırnak'taki arkadaşımız 30 bin puan yapsa belki daha kötü alıyor.

BAŞKAN – Tamam. Sayın Müsteşarımızın bundaki fikrini alalım mı?

Buyurun Sayın Müsteşarım.

SAĞLIK BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI HÜSEYİN ÇELİK – Sayın Başkanım, şimdi, Sayın Sendika Başkanımızın da bahsettiği anlamda hastaneler arasındaki konum, gelir farklılıkları aynı branş uzmanlarının aynı puan üretmelerine rağmen ek ödemelerinde bizim de arzu etmediğimiz farklara neden oluyor. Ama bir tarafta, elimizde bir kaynak var. O kaynağı daha adil kullanma ihtiyacı da oluştu. Şimdi, artık yeni düzenlemeyle birlik bazında bir çalışma sistemine geçtik. Aynı birliğin içindeki her bir hastanenin üst tavanı var, yüzde 50'den daha fazla dağıtılamıyor döner sermaye. Ama hastaneler arasındaki dengeyi gözetmek adına birlik bazında yüzde 50'yi geçmesin ama hastane bazında yüzde 65'e kadar çıkabilecek ve aynı branş uzmanları arasındaki o farkı sıfırlama niyetimiz yok. Çünkü, çalışmayla orantılı bir geliri de öngörüyor performans sistemi. Ama daha yakınsanabilen, daha adil olduğunu düşündüğümüz bir yapıyı kurmaya çalışıyoruz. O yüzde 65'lik tavan da bu adaletin yakınsandığı bir aralık oluşturuyor, yüzde 50 ile yüzde 65'lik bir yetki veriyor birliğe. Kuşkusuz, bu yüzde yüz bir adaleti sağlamakta yetersiz kalacaktır ama vücutlarda daha kabul edilebilir bir sonuca doğru bizi götürecektir diye umuyorum.

BAŞKAN – Evet, bir iyileşme olacaktır.

SAĞLIK-SEN GENEL BAŞKANI METİN MEMİŞ – Başkanım, bu havuz sistemini önemsiyoruz.

BAŞKAN – Şimdi, Başkanım, o ikidir konuşuluyor. Bitirelim mi?

SAĞLIK-SEN GENEL BAŞKANI METİN MEMİŞ – Çok az bir şeye daha değinmek istiyorum. Yani, havuz sistemini önemsiyoruz ama Sayın Müsteşarımın da bahsettiği gibi, orada mutlaka adaletsizliklerin kesinlikle giderilmesi gerekiyor.

Şimdi, 23'üncü maddeyi, evet, önemsiyoruz. Toplum sağlığı merkezinde çalışanlar maalesef nöbet ücreti alamıyorlardı. Bunların nöbet ücreti almalarının önünün açılması çok önemli. Ancak, nöbetlerle ilgili kriterlerin mutlaka getirilmesi, nereye göre nöbet tutulacağı, bunun kritere bağlanması da mutlaka gerekiyor.

Son olarak da Başkanım, 33'üncü maddede bir düzenleme söz konusu. Bizim yıllardan beri üzerinde durduğumuz 100 binden fazla sağlık çalışanının lisans tamamlamasına ilişkin, yetkili sendika olarak Bakanlıkla yapmış olduğumuz girişimlerde -Sayın Müsteşar Yardımcımız İrfan Bey gerçekten bu konuda çok emek sarf etti, bir hazırlık da yaptı ama- YÖK'ün bu konuda bir ayak diremesi vardı. 13 Mayıs'ta Sayın Başbakanla bir program gerçekleştirdik, Ebeler ve Hemşireler Günü buluşması gerçekleştirdik. Orada talebimize olumlu cevap verdi ve bugün böyle bir düzenleme kanun maddesi olarak konuluyor. Ancak, burada şu var: Buradaki kanun maddesi düzenlemesinde bir tarif verilmemesi, yine işi sarpa sardırarak.

BAŞKAN – “Ancak” girince tabii bir olumsuzluk oluyor, evet.

SAĞLIK-SEN GENEL BAŞKANI METİN MEMİŞ – 2014 yılında çıkmasıydı bizim talebimiz. Eğer burada böyle bir imkânı varsa yani oraya “2014 yılı içerisinde lisans tamamlamalar gerçekleştirilir.” gibi bir madde koyma şansımız varsa, bu maddeyi koyarsak bağlayıcı olur. Yoksa bunu...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ama herkes için değil mi, sadece Sağlık Bakanlığı personeli için değil.

SAĞLIK-SEN GENEL BAŞKANI METİN MEMİŞ – Şöyle: “Sağlık Bakanlığı çalışanlarına öncelik verilmek kaydıyla” dersek Sayın Vekilim, diğerlerinde olsun... Şöyle: Burada farklı kriterler gelecek büyük ihtimalle YÖK’ten. Yani, kontenjanlar verilebilir belki. Eğer öyle bir sınırlama olursa Sağlık Bakanlığından başlayarak...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Yani siz Bakanlık çalışanına öncelik istiyorsunuz.

SAĞLIK-SEN GENEL BAŞKANI METİN MEMİŞ – Evet, şimdi yani şöyle söyleyeyim: Şu açıdan, “Sağlık Bakanlığı çalışanı” derken Sayın Vekilim, şu anda görev alamayan belki yüz binlerce sağlık çalışanı var ya da başka alanlarda çalışan.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Yapsın lisansı, ne mahzuru var?

SAĞLIK-SEN GENEL BAŞKANI METİN MEMİŞ – Yapsın, onda sorun yok ama öncelikli kriterinin Sağlık Bakanlığı ve üniversite çalışanlarıyla olması gerekiyor.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Niye öncelik? Herkes yapsın ya! Özel hastane yapanın niye önünü kapatıyorsunuz?

SAĞLIK-SEN GENEL BAŞKANI METİN MEMİŞ – Kapatmıyoruz, öncelik verilsin Sayın Vekilim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Niye öncelik verilsin ya? Öyle şey olur mu?

BAŞKAN – Başkanım, teşekkür ediyoruz.

SAĞLIK BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI HÜSEYİN ÇELİK – Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRK HEMŞİRELER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ DOÇ. DR. SEVİLAY ŞENOL ÇELİK – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Milletvekilleri ve değerli, saygıdeğer katılımcılar; ben Türk Hemşireler Derneği adına katılıyorum, Profesör Doktor Sevilay Şenol Çelik. Aynı zamanda, Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi öğretim üyesiyim.

Tartışmalarla ilgili, yükseköğretimle ilgili tüm maddeler, hastaneyle ilgili maddelerle ilgili endişelere katıldıklarımız var ama özellikle sürenin kısa olması nedeniyle 2 madde üzerinde endişelerimizi ifade etmek istiyorum.

Bunlardan bir tanesi -sendika başkanlarımız da ifade etti- 30’uncu maddenin 68’nci geçici maddesiyle ilgili. Bu geçici maddeyi de ben tekrar kısaca okumak istiyorum: “Sağlık bilimleri alanında ön lisans yapmış olanlara yükseköğretim kurumunun belirleyeceği ilişkili alanlarda lisans tamamlama eğitimi yaptırılır.” ifadesi bulunmaktadır. Ülkemizdeki ön lisans programlarına bakıldığında, sağlık hizmetleri meslek yüksekokulunun birçok bölümlerinin olduğunu görüyoruz. Bunlardan anestezi den tutun, tıbbi laboratuvara, radyolojiden tutun, sosyal hizmetlere kadar birçok alan olduğunu, sağlıkla ilgili bölümlerin olduğunu biliyoruz ve bunlardan saymadıklarımız da var birçok. Bunların lisans tamamlama istekleri var. Bunlara baktığımızda da fizik tedavi olsun, sosyal hizmetler olsun, çocuk gelişimi ve hemşirelikte biliyoruz ki tamamlama imkânları var ama onun dışında bir tıbbi laboratuvarın, radyolojinin lisans öğretimleri yok yükseköğretim kurumuna bağlı, lisans programları yok. Bizim merak ettiğimiz konu -duyuyoruz da tanık da oluyoruz- bu arkadaşların lisanslama haklarının istenmesi ve taslakta da bunu görüyoruz. Acaba hangi alanda tamamlamak istediklerini merak ediyoruz. Duyumlarımıza göre hemşirelik alanı diye duyuyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ya karpuz kabuğu düşürmeyin Hocam ya, yok böyle bir şey.

TÜRK HEMŞİRELER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ DOÇ. DR. SEVİLAY ŞENOL ÇELİK – Öyle bir şey yok ama Hocam, o zaman tıbbi laboratuvar da anestezi teknikleri tıpta mı devam edecek ya da eczacılıkla ilgili olan eczacılık fakültesinde mi devam edecek? Sadece hemşirelik var, sosyal hizmetler, çocuk gelişimi. Bunların...

BAŞKAN – Hocam, burada sizin konuştuğunuz, bu kanun maddelerinden kaçınıcıya uyuyor?

TÜRK HEMŞİRELER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ DOÇ. DR. SEVİLAY ŞENOL ÇELİK – 68’inci geçici madde. 33’üncü maddenin 68’inci geçici maddesine uyuyor.

BAŞKAN – Peki, sizin söylediğiniz durumu, bölümleri bir inceleyelim.

TÜRK HEMŞİRELER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ DOÇ. DR. SEVİLAY ŞENOL ÇELİK – Bu bölümlerin yapılarını.... Yani, tedirginliğimiz şu şekilde Hocam: Bu bölümlerin müfredat programlarına baktığımızda hemşirelikle hiçbir ilgisinin olmadığını görüyoruz. Bunların kesinlikle hemşirelik alanında tamamlama diye bir şey söz konusu olmaması gerektiğini düşünüyoruz. Hemşirelikle ilgili olan ön lisanstan lisans tamamlamak isteyenlerin de... Ben de sağlık meslek lisesi mezunuydum, Hacettepe Hemşirelik Fakültesini bitirdim, okurken Hacettepenin kalp damar cerrahisi yoğun bakım ünitesinde klinik hemşiresi olarak hem okuyup hem çalıştım. Bunun ne kadar zor olduğunu da biliyorum ama faydalarını da hem mesleki açıdan hem hastalarımıza sağlık hizmetlerinden verilecek faydaları açısından örgün eğitimin olmasını onaylıyoruz. Bu nedenle de belki hemşirelikten ön lisans mezun olanlara lisansta üniversite sınavına

girişlerde destek puan verilebilir, okuma süreleri daha da artırılabilir ama örgün eğitimle “uzaktan eğitim” şeklinde yazılır. Uzaktan eğitim şu şekilde olabilir: Meslek dersleri dışında, işte, psikolojydi, sosyolojydi, İngilizce, Atatürk ilkeleri derslerinin uzaktan eğitim verilmesini onaylıyoruz ama hemşirelik dâhil örgün öğretimle lisans tamamlaması gerektiğini düşünüyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) - Hocam, doğru anladıysam, o maddedeki “ilişkili alanların” yerine, “kendi alanında” diyorsunuz.

TÜRK HEMŞİRELER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ DOÇ. DR. SEVİLAY ŞENOL ÇELİK – Evet, evet, kesinlikle. Onu, o şekilde düşünüyoruz.

Diğer bir şey -çok vaktinizi almak istemiyorum- 40’ ıncı maddeyle ilgili...

MEHMET HABERAL (Zonguldak) – Ben bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun Hocam.

MEHMET HABERAL (Zonguldak) – Geçen dönemdeki yasada hatırlayacaksınız, hemşire kolejleri kapatıldı. Büyük olasılıkla onların önünü açmak için o oraya konmuş bir madde olabilir.

TÜRK HEMŞİRELER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ DOÇ. DR. SEVİLAY ŞENOL ÇELİK – Evet Hocam.

BAŞKAN – Şimdi, Hocam, hoca bitirsin bakalım sözü.

TÜRK HEMŞİRELER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ DOÇ. DR. SEVİLAY ŞENOL ÇELİK - İkinci bir madde de Hocam, Sayın Başkanım; 40’ ıncı maddeyle ilgili. Bu da vekil hemşire ya da ebe olarak istihdam edilmesiyle ilgili bu madde 40 da. Bunun da çalışan güvenliği ve hasta güvenliği açısından uygun olmadığını düşünüyoruz. Zaten tüm toplantılarda Sağlık Bakanımız olsun, yetkili milletvekilleri olsun birçoğu “Hemşire açığı var.” diyor. Bu açık varken hemşirelerin neden vekâleten atandığı, yani atanmasının söz konusu olmaması gerektiğini düşünüyoruz hasta ve çalışan sağlığı açısından.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Yani, “Vekil ebe, hemşireyi kaldıralım.” diyorsunuz.

BAŞKAN – Kaldıralım, zaten geçen sefer de tartışması çok olmuştu.

Buyurun Hocam.

ERCİYES ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DEKANI PROF. DR. MUHAMMET GÜVEN – Sayın Başkan, sayın Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben Profesör Doktor Muhammet Güven. Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı ve aynı zamanda Tıp Dekanlar Konseyi Dönem Başkanıyım.

Daha önce sayın Komisyon üyelerinin maillerine bir vesileyle Dekanlar Konseyinin bu yasa tasarısı hakkındaki görüşlerini ilettim. Çok ayrıntıya girmeyeceğim ancak öncelikle, şu andaki Komisyon çalışma ortamına çok şaşırdığımı belirterek başlamak istiyorum. Birçok maddesi yükseköğrenimi ilgilendiren ve yükseköğrenimin anayasal olarak Yükseköğretim Kuruluna verildiği bir yasa tasarısı tartışılırken gördüğüm kadarıyla Yükseköğretim Kurulunu temsilen hiç kimse yok. Tabii, doğal olarak da bir Yükseköğretim Kurumu yöneticisi olarak ve tıp dekanlarını temsil eden bir kişi olarak birkaç söz söyleme ihtiyacı hissettim.

Birincisi, bu kurulmak istenen enstitüyle ilgili. Öncelikle, eğitim araştırma hastaneleri gibi Anayasa’da ve 2547’de yükseköğrenim kurumları ve istisnai öğrenim kurumları arasında sayılmamış bir yükseköğrenim kurumumuz çözülmemiş bir problem olarak dururken, yine tamamen Bakanlığa bağlı bir hâlde bütün çalışmaları, araştırmaları organize edecek ve kaynakları büyük ölçüde kendi bünyesine toplayacak olan bir enstitünün kurulmasını çok doğru bulmadığımızı söylüyoruz.

Bu ENIAC benzeri bir yapıysa, buna evet diyoruz. Eğer, bir üst kuruluş, programları organize eden, kaynak bulan, kaynak dağıtan, “grant” dağıtan ve üniversitelerde ayakta durmaya çalışan, kadro bulamayan, kaynak bulamayan araştırma merkezlerini teşvik edecek, bunları ayağa kaldıracak bir yapıysa, evet, bunu sonuna kadar destekliyoruz ama bu yasadaki hâliyle uygun olmadığını düşünüyoruz.

İkincisi, kurulmak istenen üniversite. Dünyada sadece bir defa denenmiş, başka örneği olmayan bir üniversite. O da 2001 yılında İngiltere’de NHS’ye bağlı olarak kurulmuş NHS Üniversitesi. Bu da 2005 yılında, sadece dört yıl sonra iflas etmiş, sistem olarak iflas etmiş. Böyle bir yapıyı Türkiye’de denemenin ne kazandıracığını anlamak mümkün değil. Bugün dünyada, gelişmiş ülkelerde 1 milyon nüfusa 0,5; yani 1 üniversiteye, 1 tıp fakültesine 2 milyon nüfus düşerken -en gelişmiş ülkelerde- bugün bizde 1,2 veya 1,3’e ulaşmış tıp fakültesi sayısı 1 milyon nüfus için. Yani, Avrupa ülkelerinin ve Batı ülkelerinin 3 katına çıkmış. Buna bir de 50’ nin üzerinde eğitim araştırma hastanesinin gerektiğinde bağlanabileceği, 300 tane profesör, 1.200 tane doçent kadrosuyla devasa bir tıp fakültesinin şu

an için ülkenin ihtiyacı olmadığını düşünüyoruz. Evet, ülkede tıp fakültesi ihtiyaç olarak görülmüş ve irade tarafından açılmış olabilir. Her gün uyandıığımızda bir tıp fakültesi açıldığını Resmî Gazete’de görüyoruz. Bu bir gereklilik de olabilir ancak bunların desteklenmeden, kaynaklar buralara aktarılmadan, bunlar ayağa kaldırılmadan bunların hepsinin kaynaklarını tüketme potansiyeline sahip, içini boşaltma potansiyeline sahip ve yönetim olarak da çok da özerk olmayan, hatta, belki de demokratik olmayan bir yapıda - kaldı ki, Anayasa’ya da aykırı olduğunu düşünüyoruz, Anayasa’da değişiklik olmadan bir devlet üniversitesinde bu şekilde bir yönetim olması mümkün değil- böyle bir üniversitenin kurulmasının doğru olmadığını düşünüyoruz. Eğer bir gereklilikse, bunun ihtiyaca ve tabii yükseköğrenim kurumlarının da görüşü alınarak olması gerekir diye düşünüyoruz.

Üçüncü bir husus: Murat Hocam desteklediğini söyledi, yapının çok bozulduğunu söyledi Üniversitelerarası Kurulun, ne kadar bozulursa bozulsun, bütün üniversitelerin minimum 1, çoğu zaman 2 kişiyle temsil edildiği, 300-400 kişiden oluşan bir yapının 10, 15 tane, 20 tane seçilmiş veya atanmış kişiler tarafından oluşturulan bir yapıdan daha demokratik olacağını düşünüyoruz. Kaldı ki, bu kadar kişiyle içinden zor çıkılan... Yani jüriyi belirleyecek, gelen dosyaları değerlendirecek, sonra ona göre tekrar sınavları oluşturacak, Yükseköğrenim Kurulunun bunun altından kalkmasının mümkün olmadığını, belki de bunu alt komisyonlarla yapmaya kalkacağını ama onun da o zaman Üniversitelerarası Kuruldan çok farklı olmayacağını düşünüyoruz.

Diğer bir husus: Tıpta uzmanlıkla ilgili, gerek uzmanlık gerek yan dal uzmanlığıyla ilgili bir yasa değişikliği tasarısında yine yükseköğretim kurumlarının, belki de uzmanlığı yükseköğretim kurulu olarak tanımlayabileceğimiz Tıpta Uzmanlık Kurulunun görüşünün alınmadan bir yasa taslağı hâline getirilmesinin veya burada tartışılmasının da doğru olmadığını düşünüyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) - Hangi maddeler için Hocam?

ERCİYES ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DEKANI PROF. DR. MUHAMMET GÜVEN – 20 ve 21’inci maddeler.

Ben dinlediğiniz için teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Biz de teşekkür ederiz efendim.

Tabii ki, bu toplantıda YÖK’e davetiye gitti, biz de onun bilincindeyiz ama henüz kimse gelmedi.

İSMAİL TEMER (Kayseri) – Yarın gelecek.

BAŞKAN - Şimdi, biz zaten bunları tartışıyoruz ama herhâlde, bugün herkesin fikirlerini alıp kanunların maddeleri üzerine geçmemiz yarın olacak. Muhtemeldir ki, yarın YÖK’ten de görevliler burada bulunacak.

AYTUĞ ATICI (Mersin) - Hocam, çok önemli bir şey söyleyeyim: Hoca bir Anayasa’ya aykırılık söylediği için bu önemlidir. “Sağlık bilimleri üniversitesinin mütevelli heyetinin ya da yönetim yapısının bu şekilde olması Anayasa’ya aykırı.” mı dediniz, ben doğru mu anladım Hocam?

ERCİYES ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DEKANI PROF. DR. MUHAMMET GÜVEN – Devlet üniversitelerinin nasıl idare edileceği yasalarla belli.

AYTUĞ ATICI (Mersin) - Anayasa dediniz Hocam.

ERCİYES ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DEKANI PROF. DR. MUHAMMET GÜVEN – Anayasa’ya aykırılıkta söylediğim husus şu: Anayasa’da yükseköğretim kurumları tarif edilmiş, bunların da Yükseköğretim Kurulunun güdümünde olacağı söylenmiş, istisnalar getirilmiş, birisi Silahlı Kuvvetlere, birisi de polis teşkilatına getirilmiş. Mesela eğitim araştırma hastanesi ve Sağlık Bakanlığına getirilmiş bir istisna yok. Tabii ki, hani görüntü olarak YÖK’e bağlı bir üniversite kuruluyor görülüyor.

İSMAİL TAMER (Kayseri) - Ama Anayasa olmaz da dememiş orada Hocam, yapamaz diye bir kayıt yok.

BAŞKAN - Yapamaz diye bir kayıt yok.

İSMAİL TAMER (Kayseri) - Yani o açıdan baktığınızda söylüyorum.

ERCİYES ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DEKANI PROF. DR. MUHAMMET GÜVEN – Ben bir yükseköğretim kurumu gözüyle bakıyorum. Tabii ki, siz, erk olarak, farklı bakabilirsiniz ama bizim taraftan bakıldığı zaman bu farklı görünüyor. Eğer bir yükseköğrenim kurulu üst teşkilatı oluşturulduysa ve yükseköğretileri organize etmek amacıyla oluşturulduysa buna alternatif yolların denenmesinin doğru olmadığını düşünüyoruz. Elbette ihtiyaç olan şeyler yasadır, çıkarırsınız, buna bizlerin söyleyeceği bir şey yok.

İSMAİL TEMER (Kayseri) - Estağfurullah, saygı duyuyoruz.

ERCİYES ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DEKANI PROF. DR. MUHAMMET GÜVEN – Ama biz de bunun sahadaki uygulayıcıları olarak görüşlerimizi iletmek durumundayız.

BAŞKAN - Zaten onun için buradayız Hocam.

İSMAİL TAMER (Kayseri) - Saygı duyuyoruz Hocam, görüşlerinize bir şey demedik. Boşluğu doldurmak istedim ben sadece.

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz görüşleriniz için.

Siz söz istemiştiniz, buyurun.

VAKIF ÜNİVERSİTELERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RIFAT SARICAOĞLU - Sayın Başkan, değerli komisyon üyeleri, değerli akademisyenler, STK temsilcileri ve katılımcılar; ismim Rifat Sarıcaoğlu, Vakıf Üniversiteleri Birliği Başkanı ve İstanbul Bilgi Üniversitesi Mtevelli Heyet Başkanıyım.

Daha önce, Mehmet Hoca'nın, Mustafa Hoca'nın ve Murat Hoca'nın da söylediklerine eklemeye yapmayarak birkaç yorum yapıp birkaç da çözüm önerisi sunmak üzere burada bulunduğumu düşünerek bugün aranızda katıldım. Benim yapacağım yorumlar 1 ile 17'nci madde, 31, 32 ve 26'ncı maddeyle ilgili.

BAŞKAN – 1, 17...

VAKIF ÜNİVERSİTELERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RIFAT SARICAOĞLU – 1 ile 17 arası, 31, 32 ve 26'ncı maddelerle ilgili.

Erciyes Üniversitesinden değerli dekanın söylediği İngiltere örneğini de ben verecektim aynı zamanda ama tabii, orada niye böyle bir hata olduğunu irdelemekte fayda var diye düşünüyorum açıkçası. Sistemde çok benzerlik vardı, dolayısıyla, onu incelemekte fayda var.

Diğer endişem ise: Her bakanlığın -çünkü biz burada yükseköğretimi temsilen duruyoruz- mesela Adalet Bakanlığının hukuk üniversitesi açması gibi veya Enerji Bakanlığının enerji birimleri ile ilgili açması gibi bir sorunla da karşı karşıya kalacağımız bir örnekleme olacağından endişe ediyoruz. 1 ile 17'nci maddeyle ilgili bunu söyleyebiliriz.

Diğer taraftan, bu tasarının Hükümet tarafından önerilmesiyle bir şaşkınlıkla da karşı karşıya kaldığımızı da belirtmek istiyorum, o da şu: Hükümet vizyonunda, İnternet sitesinde olmak üzere, yükseköğretimde çeşitliliği savunurken hatta özel üniversite ve uluslararası üniversitenin Türkiye'de olması gerektiğini savunurken bugün vakıf üniversitelerinin daha da devletleştirilmesi yolunda gidildiğini endişeyle takip ediyoruz. Şu andaki 26, 31 ve 32'nci maddedeki 3 şeyden bizim çıkardığımız: Görevlendirmenin yasak olduğu, faaliyete son verilmesi ve istediğini atamama, atama yetkisinin elinden alınması olarak görüyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – 26, 30, 31 mi?

BAŞKAN – 26, 31, 32.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – “1 ile 17, 26, 31, 32” dedi değerli hocam.

VAKIF ÜNİVERSİTELERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RIFAT SARICAOĞLU – Şimdi, Murat Hoca'm denetlemeyle ilgili bir şey söyledi, tabii, kendi açısından haklıdır, Hacettepe Üniversitesi Türkiye'nin önde gelen üniversitelerinden, belirli önde gelen üniversitelerin de denetlenmesinin daha fazla olduğunu takiben biz de biliyoruz ama tabii, vakıflarla devlet üniversitelerinin arasında ciddi yaptırım farkları var. Mustafa Hoca'm'ın da belirttiği gibi, vakıf üniversiteleri her sene denetleme sonucu yaptırımlarla karşı karşıya kalabiliyor. Eğer ki siz gerekli şeyleri yerine getirmezseniz direkt kontenjanlarınız kesiliyor. Dolayısıyla, bu ciddi anlamda bir sıkıntı yaratıyor. Sizleri bu kararları alırken veya böyle bir çalışmanın sonucunda sadece tek soruyla aslında bırakmak istiyorum. Dünyanın hiçbir yerinde bir müteşebbis bütün varlığını veya varlığının çoğunu koyarak, vakfederek ve o vakfın devamını da garanti ederek sonunda da bir gün -bugünkü mevcut yasayı zaten söylüyorum- eğer siz faaliyete devam edemezseniz her şeyinizi bırakıp borçları da üstünüze aldığınız dünyada bir iş kolu yok. Biz bugün bunu yapıyoruz ama şu anda öyle bir duruma geldi ki daha da fazla bir şekilde siz istediğinizle yönetemeyecek duruma geliyorsunuz. Dolayısıyla, ne olur, bu söylediğimi göz önünde bulundurmanızı rica ediyorum.

Diğer taraftan, 26'ncı maddede devletten görevlendirmeme konusunda Murat Hoca'm'la aynı fikirde değilim. Bu futbol örneğini verdi, bugün futbol kulüpleri kiralayabiliyor. Aynı zamanda, futbolcusunun emeğinin karşılığını da kulübe ödüyorsunuz, belki bu bir çözümdür. Yani çözüm konuşmuyoruz burada hep sorunu ve cezalandırmayı konuşuyoruz maalesef. Diğer taraftan, yurt dışından gelen futbolcu da size kiralık gelebiliyor, demek ki bizim de aynı sistemi uygulayabilmemiz lazım. Zaten bugün yurt dışından -iyi gelen- üniversiteler size hocalarını gönderebildiğine göre bizim kendi içimizde de bunu yapıyor olabilmemiz lazım.

Ayrıca, en büyük sorun, burada tartışılmayan, maalesef ki, gene de iletmek lazım, YÖK'ten de temsilci olmayışı hakikaten içler acısı. Şu anda, Almanya'yla kıyasladığınız vakit Türkiye'deki öğretim görevlisi sayısını bir yılda -nüfus olarak aynı olduğu için söylüyorum, 80 milyon, biz de 2016'da aşağı yukarı aynı nüfusa geleceğiz- 30 bin doktoralı kişi çıkıyor Almanya'dan. Türkiye'de bunun sayısı 4.500 ve şu anda en iyi şartlarda, 2023'e kadar 15 bin olacak bu rakam. Ciddi sıkıntımız var. Şimdi, böyle bir sıkıntı varken, biz bunu nasıl kapatacağımızı konuşurken, “Sen oraya gidemezsin, sen buraya gelemezsin.”i konuşuyoruz. Dolayısıyla da bugün vakıflara

da -ki kendilerini ispat etmiş vakıf üniversiteleri de var, onlara- çözüm olarak şu denebilir: “Biz nasıl devlet üniversitelerine belli bütçe katkısı yapıyorsak siz de yetiştirin arkadaşlar. Biz bunu yapmaya hazırız.” Dolayısıyla, bizim çözüm önerimiz orada yasaklamadan ziyade vakıf üniversitelerine de bu yetkileri verin, ayrıca, belki devlet yardımıyla yetiştirmemiz de sağlanabilir. Yani bu da diğer önerim.

En son olarak da, tıpta, biraz önce yine, Erciyes Üniversitesindeki dekanımız söyledi, orada bir şeyi daha net anlamak lazım. Türkiye’ye de yurt dışından gelen tıp doktoru sayısı da ortada. Demek ki ihtiyaç olamasa zaten bunlar olmayacak. Onu da belki göz önünde bulundurmakta fayda var.

Ben bunlarla şu anda kapatmak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hocam, doğru mu anladım, diyorsunuz ki: “Bir önceki tam gün yasasında hocaların yüzde 50’si özel hastaneye gönderiliyor, kazandıkları paranın yarısı zaten döner sermayeye yatırılıyor. Yani bu 26’ncı madde devlet üniversitesi ile kısıtlı kalsın, benzer şekilde bize de gelsin, biz de neyse bir önceki, tam günde olduğu gibi, bedelini ödeyelim.” Doğru mu, öyle bir düzenleme mi? Doğru anladıysam. Bu bir.

İki: Yani özel hastaneye kiralanan hocalar var, vakıf hastanesine de kiralasınlar.

SAĞLIK BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI HÜSEYİN ÇELİK – Mevcut yasa öyle zaten.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bir önceki tam günde çıktı ya hani hocam, yüzde 50’si özel hastaneye gidiyor ya hocaların, onun gibi vakıf üniversitesine de gitsin.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Bir önceki yasa o şekilde çıktı.

TOBB TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRENİM MECLİSİ BAŞKAN YARDIMCISI DR. MUSTAFA AYDIN – Bir saniye bana müsaade buyurun, bir açıklık getireyim, bir yanlış anlaşılma oldu, düzelteyim. Başkanım bir açıklık getirmek istiyorum.

BAŞKAN – Aytuğ, sorunu tam sor, cevabı alalım.

TOBB TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRENİM MECLİSİ BAŞKAN YARDIMCISI DR. MUSTAFA AYDIN – Ben anladım efendim, ben anladım Başkanım, müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Buyurun.

TOBB TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRENİM MECLİSİ BAŞKAN YARDIMCISI DR. MUSTAFA AYDIN – Şimdi, Sayın Rektörümüz tabii konuyu eksik biliyor, burada eksik de bilgilendirme yapıyorsunuz. Bunun için ben çok üzüldüm. Ben hayatını, kırk yılını eğitime vermiş bir insanım.

Birinci konu: Devlet üniversitelerinde yirmi yıldır denetlenmeyen birçok üniversitemiz var ancak devlet üniversiteleri bir şikâyet konumunda denetleniyordu. Bunun altını bir daha çizelim, burada eksik bilgi vermeyelim birbirimize.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Sayıştayın odaları var devlet üniversitelerinde.

TOBB TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRENİM MECLİSİ BAŞKAN YARDIMCISI DR. MUSTAFA AYDIN – Değil, arz edeyim efendim.

Bir diğer konu efendim...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hepsinde yok ağabey.

TOBB TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRENİM MECLİSİ BAŞKAN YARDIMCISI DR. MUSTAFA AYDIN – Müsaade eder misiniz efendim?

Değerli Başkanım, zatiâliniz yıllarca üniversitelerde hocalık yaptınız, bugün dünyanın her yerinde bilgi paylaşılıyor. Nasıl 21’inci yüzyılda burada bilginin paylaşılmasına mâni olunur anlamak mümkün değil. Yani siz Harvard’dan hocayı getireceksiniz bugün devlet veya vakıfta ders vereceksiniz ama biz birbirimize tecrübe paylaşımı yapamayacağız.

Bir başka konu: Türkiye’de akademik personel problemi var, bunu hep beraber biliyoruz. Bir sürü üniversite açıyoruz fakat öğretim üyemiz eksik. Bir hocamız bir üniversitede haftada dört saat derse giriyorsa ve onun haftalık ders saati bir başka üniversitede çok rahat ders vermesine müsait ise neden biz buna mâni olalım. Şu anlayışı kabul etmek mümkün mü? Hocam siz de kusura bakmayın, katılamıyorum ben size. Nasıl bir düşüncedir, devletteki devlette, vakıftaki vakıfta. Onun kadrosu orada olur ama birbiriyle değiş tokuş yapabiliyorlar.

Diğer bir konu: Şu bilgiyi de nasıl eksik, yanlış veriyorsunuz Sayın Rektörüm, özür diliyorum. Vakıf üniversitesi bir hocayı istihdam ettiği zaman onun parasını gidip devletin döner sermayesine yatırıyor. Yani ne demek “Parasını ben veriyorum da hoca onu kullanıyor.” Bunu ben üniversitelerim adına zül addediyorum, bunu keşke söylememiş olsaydı çünkü biz hocanın...

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. A. MURAT TUNCER – Hayır, öyle bir şey yok efendim...

TOBB TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRENİM MECLİSİ BAŞKAN YARDIMCISI DR. MUSTAFA AYDIN – Müsaade eder misiniz sözümü tamamlayayım, söz sıranız gelince siz söylersiniz Sayın Hocam. Biz o hocamızın parasını o üniversitenin döner sermayesine yatırıyoruz, artı, hocamıza da ayrıca para ödüyüz.

Bir diğer konu efendim: Az önce bahsettiğimiz konu buydu yani Sayın Başkanın da söylediği, yani bir hocanın eğer ders saati müsaitsse... Şimdi, İstanbul Üniversitesini hocam çok iyi biliyor, tıp fakültesindeki hocalarımızın sayısının haddi hesabı yok. Bunların gidip başka yerde görevlendirilmesinde ne mahzur var? Bir yandan hem hoca açığımız olacak diğer taraftan hocamız üç saat, dört saat sadece derse girecek orada boş duracak “Aman, sen bir yerde görevlendirilemezsin!” Böyle bir mantığı anlamak mümkün değil, artık devlet-vakıf ayrımını yapmak çok yanlış.

Hocam özel üniversitelerden bahsediyor, Türkiye’de özel üniversite yok hocam. Türkiye’de “non-profit”, kâr amacı gütmeyen üniversitelerimiz de var, önce bunu da öğrenmemiz lazım. Bunlara ben çok üzuldüm, arkadaşlarımız adına da üzuldüm.

Bir diğer konu efendim: “Biz ders veren hocamızı almayız...” Bakınız, yani bunu bir rektörümüzün söylemesine üzülüyorum. “Ders veren hocayı ben almam, ders vermeyeni alırım.” Hocam, yılların eğitimcisi burada. Ders veren hocayı alıyoruz biz, ders vermeyen hocayla ne işim var benim?

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. A. MURAT TUNCER – Hayır, ders başına almayın.

TOBB TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRENİM MECLİSİ BAŞKAN YARDIMCISI DR. MUSTAFA AYDIN – Hocam, bakınız, müsaade eder misiniz. Kadromuza alabilmemiz için o hocamızın oradan ayrılması lazım.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. A. MURAT TUNCER – Veriyoruz biz.

TOBB TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRENİM MECLİSİ BAŞKAN YARDIMCISI DR. MUSTAFA AYDIN – Biz diyoruz ki, hocamız her tarafta yararlı olsun. Emekliliği geldiği zaman, ayrıldığı zaman da başımızın üzerine alıyoruz.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. A. MURAT TUNCER – Emekliliği gelmeden alın.

TOBB TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRENİM MECLİSİ BAŞKAN YARDIMCISI DR. MUSTAFA AYDIN – Hocam, emekliliği gelmeden nasıl alalım? Yani, biz almak isteriz tabii ki ama her hocamız...

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. A. MURAT TUNCER – Biz muvafakat veriyoruz.

TOBB TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRENİM MECLİSİ BAŞKAN YARDIMCISI DR. MUSTAFA AYDIN – Hocam, müsaade eder misiniz.

Sizin yetkinizde olan bir şey değil ki. O hocamız devletin garantisini alarak emekli olmak istiyor yani emeklilik hakkını almadan neden ayrılmak istesin. Sizin öyle bir yetkiniz yok Hocam.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – “İsterse veririm.” diyor.

TOBB TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRENİM MECLİSİ BAŞKAN YARDIMCISI DR. MUSTAFA AYDIN - Yani, şunu arz etmek istiyorum: Buradaki Komisyon üyelerimizi yanlış bilgilendirmeyelim, çok üzülüyorum ben. Yani, ya bilerek konuşalım, bilmiyorsak konuşmayalım.

Çok sağ olun efendim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – İkinci önemli sorum da yine 32’nci maddeyle ilgili bir şeyiniz vardı. Burada da doğru anladıysam, 32’nci maddede...

MEHMET HABERAL (Zonguldak) – Yanlış anlamışsınız...

BAŞKAN – Sayın Hocam, Haberal Hocam, bir dakika... Aytuğ bitirsin.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bu 32’nci maddeyi de konuştunuz. 32’nci maddede doğru anladıysam diyorsunuz ki: “YÖK burada mali denetim yapıyor.” Yani, burada diyorsunuz ki...

TOBB TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRENİM MECLİSİ BAŞKAN YARDIMCISI DR. MUSTAFA AYDIN – Mali, idari denetim yapıyor. Efendim, her yıl muntazaman yapıyor.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Tamam. Burada mali denetim ekleniyor ve “Mali olarak borçlarını ödeyemeyecek durumda olan veya krize giren bir vakıf üniversitesini, hastanesini kapatırım.” diyor.

TOBB TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM MECLİSİ BAŞKAN YARDIMCISI DR. MUSTAFA AYDIN – Yaptırım getiriyor. Hastane değil.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hastane, üniversite neyse... Yani, o vakıf üniversitesi mali krize girdiyse... Ben şunu anlıyorum, doğru mu anlıyorum? Bir vakıf üniversitesi düşünelim, hastanesi var. Sadece üniversite olarak bakmayın, hastanesi de var. Bu hastanenin dönmesi için SGK'nın buna geri ödeme yapması lazım. SGK iki ay geri ödemeyi geciktirirse bu hastane mali krize girer, mali krize girdiği zaman da YÖK burayı kapatabilir. Bundan mı endişelisiniz?

BAŞKAN – Buyurun Hocam.

MEHMET HABERAL (Zonguldak) – Mustafa Bey herhâlde çok heyecanlandı, onun için böyle, biraz hani sesini de yükselterek burada konuşma ihtiyacını duydu. Ne dedim baştan? Vakıf üniversitesi-devlet üniversitesi diye bir ayrım söz konusu olamaz. Bu kurumlar ülkemizin geleceğine katkı sağlayan kurumlardır. Dolayısıyla, ne gerekirse onların yapılması gerekir Mustafa Bey, bu bir.

İki: Evet, vakıf üniversiteleri muntazaman denetleniyor, hem de öyle bir denetleniyor ki en ücra köşesine kadar her sene denetleniyor, ona göre gerektiğinde kontenjanlar bile kesiliyor. Bu kadar öğrenciye ihtiyaç var, öğretim elemanına veyahut da okumaya ihtiyacı olan öğrencilerin, üniversitelerin kontenjanları bile kesiliyor. Dolayısıyla, tabii, ben Hacettepe'de yetişen, Hacettepe'yi bilen, oradan gelen bir kişiyim. Tabii, orada YÖK'ün bu konu üzerine yahut devlet üniversitesi üzerine bir denetimi var. Gayet tabii, Maliye sizi de denetliyor, zaman zaman Sayıştay da denetliyor; bunların hepsi normal. Ama, gerçekten vakıf üniversiteleri âdeta, tabir yerindeyse, halk arasındaki tabirle, iğnenin deliğinden geçiriliyor Sayın Başkan. Bunları bire bir yaşıyoruz.

Şimdi, öğretim üyelerinin durumuna gelince: Ben hekimim. Hekimlerin yirmi dört saati de doludur. Oturup bir yerde bir görev yapacaksa onu hakikaten istediği şekilde yapabilmelidir. Bu imkânları kendilerine sağlamak durumundayız. Tabii, geçmişte bakın -ben size söyledim- Hacettepe'de ben 40/b'yle kendi üniversitemi kurduğum zaman bana izin verdiler, ben de üniversitemi kurdum, zaman zaman 40/b'yle gerekli şeyler yapıldı. Ama zaman zaman Mustafa Bey, ciddi sıkıntılar yaşandı. Bunlar bizde yaşanmadı, Hacettepe ile aramızda yaşanmadı. Ama bazı kurumlarda, üniversitelerde ciddi sıkıntılar yaşandı ve bunun sonucunda "Acaba bu kurumlarda çalışacak arkadaşların orada gelip doğrudan "full time" çalışması daha mı uygundur? Acaba o mu daha yararlı olabilecektir?" şekline gidildi. Yoksa, bugün bile, hiç merak etmeyin, bizden isteyin, biz size istediğiniz kadar, her konuda yardımcı oluruz. Kurumların elbette birbirine yardımcı olması gereklidir, burada hiç şüphe yok. Ama bunun çok iyi değerlendirilmesi lazım. Çok ciddi sıkıntılar yaşandı, bunları orada açıklayıp sizleri meşgul etmek istemiyorum. Dolayısıyla, yardımlaşma gayet tabii olmalıdır ama bu çok iyi değerlendirilip çok iyi kurallar içerisinde yapılmalıdır ki ne kişiler ne de üniversiteler sıkıntıya girsin.

Diğer taraftan, tabii, burada gerçekten -yine biraz önce söyledim- birçok konuyu biz tartışmak durumunda kalıyoruz, vakıf üniversitelerini tartışıyoruz, Sağlık Bakanlığının kuracağı üniversiteyi tartışıyoruz, enstitüleri tartışıyoruz. Bunların her biri günler alacak şeyler. Vakıf üniversitelerinin problemi yok mu? Birçok problemi var. Gerçekten özveriyle kurulmuş üniversitelerdir. Ben, merhum Hocam İhsan Doğramacı'yı her zaman şükranla anıyorum çünkü o, 1982 Anayasası'na vakıf üniversitelerinin maddesini koydurmamış olsaydı bugün vakıf üniversiteleri yoktu. Vakıf üniversiteleri ülkemizin yükseköğretime önemli katkılar sağlayan kuruluşlardır. Bugün binlerce öğrenci o üniversitelerde yetişiyor. Dolayısıyla vakıf üniversitesi ve devlet üniversitesi diye bir ayrımı hayatım boyunca yapmadım, bugün de yapmıyorum. Önemli olan, ülkemizin yükseköğretime katkı sağlamaktır, onun kurallarını çok iyi değerlendirerek onları yapmaktır.

Antrparantez, biraz önce mütevelli heyet söz konusu oldu. Ülkemizde bu denemeyi yapan ilk Orta Doğu Teknik Üniversitesidir. Mütevelli heyetten bugünkü durumuna geldi. Bir de özel olarak kurulan Galatasaray Üniversitesi var. Onun dışında...

SAĞLIK BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI HÜSEYİN ÇELİK – Türk Alman Üniversitesi.

MEHMET HABERAL (Zonguldak) – Bir de o var, evet, iki tane ilave var. Onun dışında bugüne kadar başka bir model yok, burada sizin tarif ettiğiniz bir model yok.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Hocam.

Buyurun efendim.

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI PROF. DR. TANER YÜCEL – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Komisyon üyeleri, değerli sivil toplum kuruluşları ve meslek birliği temsilcileri; bir hayli uzun zaman oldu sabahki oturumdan sonra bu oturum, bir hayli yorulduk, o bakımdan birçok şeyi tekrarlamak istemiyorum.

Ama şöyle, kısaca Türk Dişhekimleri Birliği Başkanı olarak ifade edeyim: Bu sağlık alanından bahsedilirken sağlığın bütünlüğü noktasında diş hekimliğinin hiçbir yerde gündeme gelmemiş olması zaten kanun tasarısı da hazırlanırken Türk Dişhekimleri Birliğine görüşünün sorulmamasından da anlaşılıyor. İyi ki Komisyon tarafından davet geldi ve burada görüşümüzü ifade etmek imkânına kavuştuk.

Birçok değerli hocalar, üniversite hocalarımız burada ifade ettiler. Hakikaten, gerek kamu gerekse vakıf üniversitelerinin şu andaki durumlarının ciddi olarak ele alınması ve sorunlarının tartışılması gerekir. Aslında amaç ve kapsamında, hemen hemen hepimizin benzer düşüncelere sahip olduğumuz bu torba kanun tasarısının da, yani Türkiye’de sağlık enstitülerinin kurulması hususunun da bu açıdan bakıldığında desteklenmesi gerekir. Ancak, şu andaki torba yasadaki hâliyle bunun ciddi sorunlara yol açacağını da unutmamak gerekir diye düşünüyorum. O bakımdan, üniversitelerin ve şu andaki enstitülerin durumunun hiçbir şekilde bulunduğu durumdan daha da kötüye gitmemesi noktasında bu kanun tasarısının ele alınması ve bunlar üzerinden tartışılması gerekliliğine inanıyoruz.

BAŞKAN – Efendim, buradaki tenkitinizi net olarak... Hangi maddede ve neyin değişmesini istediğinizi veya size ne ters geliyor, onu net olarak konuşun lütfen.

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI PROF. DR. TANER YÜCEL – Peki, Sayın Başkan.

Genel olarak baktığımızda büyük bir kamu kaynağını görüyoruz. Bunun, bu kaynağın kullanımı sırasında yapılacak olan değişikliklerin yasal kurallara uyularak yapılması ve bu konuların hassasiyetle üzerinde durulmasını düşünüyoruz. Kamu görevlilerinin başında olduğu ve bu kanun dışında birçok yönetmelikle bu konuların belirleneceği göz önüne alınırsa bu hususun belirsizliğinin ortadan kalkması gerektiği düşüncesindeyiz efendim. Ayrıca, Yüksek Danışma Kurulu bilişimine baktığımızda da eksiklikler olduğunu, birçok kuruluş burada yer alırken sağlık alanındaki meslek kuruluşlarına yer verilmemesini de bir eksiklik olarak gördüğümüzü ifade ediyoruz. Burada Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Savunma Sanayii Müsteşarlığı, TOBB, İhracatçılar Meclisi gibi kurumlar varken sağlık meslek kuruluşlarının olmamasını yadırgıyoruz.

Özel olarak incelendiğinde, aslında -dediğim gibi- tasarısı daha önceden iletilmediği için kısa sürede yaptığımız incelemelerde TÜSEB’in yapacağı araştırma ve incelemelerin, örneğin hiçbir izne tabi olmamasını uygun bulmadığımızı ifade ediyoruz. Bunların muhakkak ki etik kurul onaylarının olması gerekir. TÜSEB’in gerekli gördüğü her türlü bilgiyi tüm yükseköğretim kurumlarından alabileceğine ilişkin kural ve bu kuraldaki gizli mahiyetteki bilgilerin de alınabileceğine ilişkin bazı maddeler var ki bunların da Anayasa’nın bazı maddelerinde yer alan kişisel verilerin korunmasına ilişkin kurala aykırı olduğu düşüncesindeyiz.

TÜSEB düzenlemelerinden başka bir diğer kısaca belirtmek istediğimiz konu, 2547 sayılı Yükseköğretim Kurulu Yasası’ndaki değişikliklerden, Üniversitelerarası Kurulun yetkilerinin önemli bir kısmının Yükseköğretim Kurumuna devredilmesi söz konusu. Bunun sebebini tam anlayamadığımızı da ifade etmek istiyorum.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hocam, anlayamadım son söylediğinizi.

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI PROF. DR. TANER YÜCEL – Üniversitelerarası Kuruldan YÖK’e devredilmesi hususunu...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Doçentlik sınavı.

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI PROF. DR. TANER YÜCEL – Evet, doçentlik sınavı özellikle.

Şimdi, şu konu hakikaten önemli: Tıp fakültelerinden bahsedildi, tıp fakültelerinin sayılarının artışından bahsedildi. Bu, aynı şekilde, ülkemizde diş hekimliği fakültelerinin sayısında da var efendim. Diş hekimliği fakültelerinin sayısı son iki üç senedir çok hızlı bir şekilde arttı ve 57’ye vardı.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. A. MURAT TUNCER - Yok ama kanunda öyle bir şey.

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI PROF. DR. TANER YÜCEL – Hayır, kanunda yok ama bir genel bilgi olarak bu kadar değerli üyeleri karşımda görünce müsaade ederseniz söylemek istiyorum.

Diş hekimliği fakülteleri... Şöyle bir bağlantı kurabiliriz belki Sayın Rektörüm: Kurulacak olan -eğer yasalastığı takdirde- sağlık bilimleri üniversitesinde tıp fakültesi var, sağlık kuruluşları var, sağlık enstitüsü var ama diş hekimliği fakültesinin de burada yer alması konusunu düşünmek gerekir diye düşünüyorum. Sağlık eğer bir bütünsel ve böyle bir üniversite kurulması amaçlanıyorsa o zaman bu sağlık bilimleri üniversitesi içerisinde niye diş hekimliği fakültesinin olmadığını bir yerde sorgulamak durumundayız.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – “Olsun.” mu diyor?

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI PROF. DR. TANER YÜCEL – Evet.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Orada istihdam edecek hoca yok ki Hocam.

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI PROF. DR. TANER YÜCEL – Ama bir bütün hâlinde...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Boşta kalan hoca yok, onun için. Üniversitenin niye kurulduğunu anlarsanız ihtiyaç olmadığını da anlarsınız Hocam.

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI PROF. DR. TANER YÜCEL – Evet, evet... Hayır, zaten baştan söylediğim eleştirilerim...

BAŞKAN – “İhtiyacı yok.” diyor Hoca.

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI PROF. DR. TANER YÜCEL – Baştan söylediğim eleştiriler muvacehesinde bunu söylüyorum yani illa “Eğer olacaksa...” diye başladım sözüme Sayın Vekilim. Çünkü, 57 tane diş hekimliği fakültesi oldu. 57 diş hekimliği fakültesinin çok ciddi öğretim üyesine ihtiyacı var.

MEHMET HABERAL (Zonguldak) – Yani, 58’i de istiyorsunuz?

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI PROF. DR. TANER YÜCEL – Hayır, istemiyoruz, karşıyız ama bizim, Türk Dişhekimleri Birliğinin şimdiye kadar ne yazık ki bu görüşü noktasında hiç dikkate alınmadı sözleri ne Yükseköğretim Kurumu tarafından ne ilgili medis tarafından. Çünkü şu anda yaptığımız şeylerde öğretim üyesi öğrenci sayısı birçok Avrupa Birliği ülkelerinde olduğu gibi 8/1 oranını koruyor. Ama, bu kadar çok diş hekimliği fakültesi açıldığı takdirde çok ciddi bir öğretim üyesine ihtiyacı olacak bu ülkenin özellikle diş hekimliği alanında da. Yaklaşık her sene, Sayın Rektör, 250 öğretim üyesine ihtiyacımız olacak. Beş sene de bu 1.200; 1.500 öğretim üyesi demek ve şu anda bir taraftan enstitüleri kuruyoruz ama diğer taraftan üniversitelerin sağlık bilimleri enstitülerine yeterli ne kadro veriyoruz ne de bunların daha iyi çalışması noktasında herhangi bir girişimimiz yok. Yani, sağlık bilimleri enstitüleri şu anda ne yazık ki -bir az önce ifade edildi- 4.500 civarında ve diğer enstitülerle beraber doktora eğitimini tamamlayan akademisyen hayatına başlayacak arkadaş yetiştirebiliyor. O bağlamda hakikaten önemli bir kanun tasarısı ve birçok ayağı olan, üniversiteleri, hastaneleri, diğer sağlık bilimleri enstitülerini de içine alan bir tasarı olduğu için ben öncelikle alt komisyon kurularak bu konunun daha ince ve daha detaylı bir şekilde tartışılması hususunu kabul etmesinden dolayı ben Komisyon Başkanı ve üyelerine teşekkür ediyorum. Hakikaten üzerinde çok ciddi bir şekilde tartışıldıktan sonra ve tekrar altını çiziyorum, şu andaki üniversitelerin ve enstitülerin sorunlarını daha da derinleştirmeyecek bir şekilde çalışmasını düşünüyorum.

Bu genel ifadelerimden sonra eğer müsaade ederseniz Sayın Başkan, bir de bu torba yasa içerisinde yer alan bizim Türk Dişhekimleri Birliği Yasası’yla ilgili Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği ve dolayısıyla bu torba yasaya 36’ncı madde olarak giren bir talebimiz oldu. Biliyorsunuz 34 odamız var, bu 34 odamız nisan ayında genel kurullarını yaptılar fakat Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği delegelik yüzünden delege seçimi olmadı. Dolayısıyla, Türk Dişhekimleri Birliğinin ekim ayında yapılacak olan genel kurulunu yapmamız mümkün değil efendim. Bu nedenle bu delegelerin bir an önce oluşturulması hususunun, delegelerin nasıl oluşturulacağı noktasındaki bir düzenlemenin kısa sürede yapılması ve bunun odalarda yapılacak seçimlerle TDB merkez yönetim kurulunun ekim ayında olağan genel kurulunun yapılmasını sağlamak gerekiyor, o bakımdan rica ettik, sağ olsunlar kırmadılar. Aslında şu anda bu kanun taslağında bulunan hâliyle bu delegeleri kabul etmiyoruz. Ama, daha delegelik önerisini uygun bulmuyoruz daha doğrusu öyle ifade edeyim. Ama, gerek AK PARTİ milletvekillerimiz, diş hekimi milletvekillerimiz gerekse muhalefet partilerinin milletvekilleri, diş hekimi milletvekilleri bir konsensüs hâlinde görüşlerimizi değerlendirdik, bir ortak noktaya geldik. Öyle bir taslak, öyle bir değişiklik önerisini de tahmin ediyorum zamanı geldiğinde Komisyon Başkanlığına iletecekler efendim.

Peki, çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

Başka söz almak isteyen?

Buyurun Murat Bey...

BAŞKAN – Efendim?

ALİ ÖZ (Mersin) – Biz konuşmayacak mıyız Sayın Başkan?

BAŞKAN – Ben demin size söz vermiştim, siz istememiştiniz.

ALİ ÖZ (Mersin) – Ben “Usulü nasıl yapacaksınız? Yani, böyle bir milletvekili bir bürokrat karman çorman oluyor, bir düzene koyalım Sayın Başkanım.” demek için söz istemiştiniz ama konuyla alakalı görüşlerimi ifade edeceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI PROF. DR. TANER YÜCEL – Sayın Başkan, sabahki oturumda ilk konuşuldu ve bu diş hekimliği alanında çalışan “sahteciler” dediğimiz konuyla ilgili bir kanun tasarısı vardı gündemde.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - O geri çekildi, geri çekildi.

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI PROF. DR. TANER YÜCEL - Evet.

Ama, şunu ifade etmek istiyorum: Bütün Komisyon üyelerimizin gayet duyarlı bir şekilde davranarak bu hakikaten ülkemizde kanayan bir yara olan sahte diş hekimliği yapanlar hususundaki duyarlılıklarından dolayı ve gösterdikleri tepkiden dolayı ve dolayısıyla hazırlanmış olan bu kanun tasarısının geri çekilmesinden dolayı sizlere teşekkür etmek istiyorum.

BAŞKAN - Buyurun Murat Bey.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. A. MURAT TUNCER – Sayın Başkanım, 3 madde üzerinde bir önerim olacak. Bir tanesi, madde 4/d’de sağlık teknokentleri kurması haricinde bir anonim şirketi kurması enstitünün doğru olmayacaktır. Kamu kuruluşlarının anonim şirket kurmaları yanlış sonuçlanıyor. Burada nedenini anlıyorum, mesela yeni bir gen geliştirildi, yeni bir gen sekansı elde edildi veya yeni bir ürün elde edildi bu enstitüde, bunun pazarlanması ve patent hakları için oluyor. Ama, bunların bütün hepsini teknokent sağlayabilir. Bunun, diğer anonim şirket kurulmasının teknokent veya teknokent transfer merkezi altında değerlendirilmesini öneriyoruz.

Madde 25’te, YÖK’ün araştırma ve inceleme yapması için Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının görüşünü almasını yanlış buluyoruz. Yükseköğretim Kurulu tamamen eğitim politikalarını öne alır, Sanayi Bakanlığının öncelikleriyle eğitim öncelikleri farklı olabilir. Madde 25’in de kaldırılmasını öneriyoruz.

Ek madde 157’de, madde 35’te belirtilen bu üniversite, sağlık bilimleri üniversitesi, bütün devlet üniversitesi altyapılarını taşıdığı hâlde yani senato ve yönetim kurulu taşıdığı hâlde burada bazı senato ve yönetim kurulu yetkilerinin mütevelli heyete verildiği anlaşılıyor ki bu çok ciddi bir ikilem doğurur üniversitenin işleyişi açısından. Bunun da, 157’nin tekrar gözden geçirilerek, mütevelli heyetin yetkilerinin ve fonksiyonlarının senato ve yönetim kurulunun dışında yetkilerle donatılmasını ve ayıklanmasını öneriyoruz.

Son olarak, Sağlık Bakanlığı Kanseri Savaş Dairesi de var şu anda ve ulusal kanser enstitüsü de ortaya çıkacak. Anladığımız kadarıyla kanun Sağlık Bakanlığı Kanseri Savaş Dairesini iptal etmiyor. Böylelikle aynı konuda çalışan 2 tane kamu kurumu ortaya çıkıyor ki, bence bir madde eklenerek bu enstitü kurulduğu anda Sağlık Bakanlığı Kanseri Savaş Dairesinin de kapatılması gerekir diye öneriyoruz.

Bu vakıf konusunda benim sözlerim yanlış anlaşıldıysa özür diliyorum. Yalnız bizim tarafımızdan bakınca durum şöyle: Biz Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi olarak Başkent Tıp Fakültesi hariç Türkiye’deki bütün vakıf üniversitelerinin aldığı kontenjandan daha fazla kontenjan alıyoruz. Yeni açılan bazı vakıf tıp fakültelerinden bize teklif geldi “Öğretim üyesi verin.” diye. Biz de şöyle dedik: “Sizin aldığınız öğrencilerinizin ücretinin yarısını bize verin biz kendi üniversitemizde eğitim, gönderelim.” Bunu kabul etmediler. Bizim eğer yirmi saatten az ders veren öğretim üyemiz varsa ben vermeye hazırım. Çok ciddi yükümüz var, özellikle büyük üniversitelerde bu yolu biz kapattık zaten senato olarak da ama bu kanunda ister kanunen kapatılır ister kapatılmaz. Tabii ki vakıf üniversitelerinin maddi kaynakları daha iyi oluyor, daha iyi jenere edebiliyorlar, daha fazla ders ücreti verebiliyorlar, öğretim üyeleri de haklı olarak özlük hakları iyi olmadığı için gidebiliyorlar. Ama, bu, devletin büyük miktardaki öğrenciye hizmetini aksatıyor, bu da bir gerçektir.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Efendim, herkese çok teşekkür ediyoruz.

Bütün bu fikirlerinizden şüphesiz ki faydalanacağız.

ALİ ÖZ (Mersin) – Sayın Başkan....

BAŞKAN – Ali Bey, biz burada zaten sivil toplum örgütlerini dinledik, tabii, arada bir vekillerimiz de karşılıklı konuştu.

Buyurun size de söz verdim.

ALİ ÖZ (Mersin) – Kısa mı konuşayım.

BAŞKAN – Hayır, ne kadar isterseniz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Aslında “Hiç konuşma.” diyor Ali.

BAŞKAN – Hayır, hayır, demedim.

Buyurun.

ALİ ÖZ (Mersin) – Yok, yok, ben de sizlerin yorulduğunuz farkındayım. Dolayısıyla, sözlerimi çok fazla uzatmayacağım.

Özellikle Komisyonun Sayın Başkanını, değerli üyeleri ve katılımcıların hepsini; saygılarımla selamlıyorum.

Buradan başlamak istiyorum. Tabii ki bu, gerçekten alt komisyonda çok detaylı bir şekilde konuşmamız gereken bir şey. Ama, ben öncelikle bu kanun tasarısının içermiş olduğu maddeleri değerlendirirken başlangıçta bir durum tespiti yapmanın çok daha yararlı olacağı kanaatindeyim. Türkiye'nin ihtiyacı gerçekten bugün böyle bir tasarı mıdır? Türk tıbbının, Türkiye'deki eğitimin, Türkiye'deki hastanelerin, Türkiye'deki diş hekimliği uygulamalarının eksikleri nelerdir, bunların gidermek anlamında neler yapılabilir öncelikli konuşmamızın memleketin sağlığı açısından daha faydalı olacağı kanaatindeyim.

Maddelere tek tek elbette ki girmeyeceğim, ancak ben bu yapının Türkiye'deki özerk kuruluşlar olan üniversitedeki yapıyı tamamen ortadan kaldıracağını, onlarla rekabet eder yeni bir özel statüde yapı kurulacağını, dolayısıyla imkânları çok fazla artırılan bu enstitülerle beraber özellikle üniversitelerin bundan sonraki süreçte daha zor günlere doğru itileceğini, üniversitedeki öğretim üyelerinin bu enstitülerde muhafazasına izin bile alınmaksızın direkt geçişlerinin doğru olmayacağını, bunun arkasında başka amaçların olduğunu, TÜSEB kuruluş merkezinin neden İstanbul'da olduğu sorusunu herkesin sorması gerektiğini özellikle herkesten istirham ediyorum.

Şimdi, burada, çok değerli konuşmacılar, ben saygıdeğer Hacettepe Üniversitesi Rektörlüğünün -gerçekten konuşmalarına başlarken yasayı desteklemek adına-Türk tıbbına vermiş olduğu çok büyük hizmetler, yetişmemizde hepimizin büyük emektarı olan bir üniversite olduğunu, daha önceki yıllarda Türkiye'de tıp eğitiminin yaygınlaşması adına Anadolu'da küçük yavru Hacettepe üniversiteleri olarak bildiğimiz bu Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi gibi, Cumhuriyet Üniversitesi gibi, Kayseri Erciyes gibi, Trabzon gibi, oralarda ne kadar büyük emeklerinizin olduğunu, bunlara ne kadar öncelik ettiğinizi, bugün gerçekten Türkiye'de ihtiyaçtan fazla sayısı artmış olan üniversitelerin ama sizin desteklerinizle kurulan üniversitelerin diğer yeni açılanlarla kıyaslanmasının şart olduğunu düşünüyorum. Demek ki burada bir ciddiyet eksikliği, burada bir yapılanmada alınganlık olduğunu herkesin bilmesini isterim. Dolayısıyla, bu yapı içerisinde kurulacak olan enstitülerin... Bugün onkoloji enstitülerinin elbette ki ülkede olması iyi ama sonuçta onkolojiyle alakalı çağın artan hastalığında devlet hastaneleri, eğitim hastaneleri, üniversite hastaneleri, vakıf hastaneleri hem klinik hastalıklarda hem onkoloji hastalıklarında Türkiye'nin artık bu konuda çağ atlamış olduğunu düşünüyorum. Bizim zamanımızda hiç olmayan... Ben yıllardır devlet hastanesinde görev yaptım ama orada bir onkoloji merkezinin, onkoloji hastalıklarında doçent bir arkadaşın, uzman bir arkadaşın, radyoterapi ünitesinin bile kurulduğunu, insanların artık toplumsal olarak gerçekleri düşündüğünüz zaman da belli hastalıklar için belli merkezlere yığılmasının önüne geçildiğini, bunların daha doğru yaklaşım olduğunu ve tartışmaları bu nokta üzerinden götürmemiz gerektiğini ama ne olursa olsun özellikle yeni açılan üniversitelerin her anlamda ekonomik, özerk, iktisadi, AR-GE çalışmalarını destekleyecek faaliyetlerinin bu kanun tasarısının çok daha önünde gelmesi gerektiğine inanıyor, sabrınız için de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Yok, sabretmedik, zevkle dinledik.

Çok teşekkür ediyoruz herkese.

Şimdi kanunun tümü üzerindeki görüşmeleri tamamlamış bulunuyoruz böylece.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli katılımcılar, bugün sizleri de yorduk, zaman da oldukça geç.

Yarın saat 14.00 diye düşünülüyor. Komisyonun tekrar toplanmasını uygun buluyoruz. Ancak yarınki görüşmelerde sivil toplum kuruluşlarına söz vermeyeceğiz. Çünkü bizim bunu yine bir an evvel toparlamamız lazım. Dolayısıyla, yarın maddeleri tartışmak üzere tabii ki herkes gelebilir, kapımız herkese açık.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Soracağımız şeyler olabilir.

BAŞKAN – Tabii, soracağımız şeyler olabilir, doğru söylüyorsunuz. Ama, tekrar böyle bir uzun uzun konuşma hakkını tanımayacağız.

Yer değişikliği yapacağız yarın, 3'üncü kattaki toplantı salonunda olacağız, herhâlde orasının biraz daha kliması iyidir ve bizi biraz daha rahatlatır diye düşünülüyor.

Hepinize çok teşekkür ediyor, iyi hafta sonları diliyoruz ama gelenleri yarın tabii ki bekliyoruz.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.01